

შირაკი

SHIRAKI

გამოცემის 1937 წლიდან

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№1 (10.057)

28 იანვარი - 4 თებერვალი, 2023 წელი

ფასი: 60 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა 2023 წელსაც გაგრძელდება

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილის განცხადებით, საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში დასაფინანსებელი პროექტების შერჩევის მიზნით, დასახლებების საერთო კრებები 1 თებერვალს დაიწყო. ნიკო-

ლოზ ჯანიაშვილმა ადმინისტრაციული ერთეულების ხელმძღვანელებს მიმართა, რომ უზრუნველყონ პრიორიტეტების შერჩევაში მოსახლეობის მაღალი ჩართულობა.

ქვემოთ იხილეთ სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის შეხვედრების ჩატარების გრაფიკი:

N	დასახლების სახელწოდება	საერთო კრების, სხდომის ან კონსულტაციის გამართვის თარიღი და დრო	გადაწყვეტილების მიღების ფორმა	პროექტის საორიენტაციო ზღვრული ღირებულება, ლარი
1	ზემო ქედი	01.02.2023 წ 12 სთ	კონსულტაცია	20 000
2	არხილოსკალო	01.02.2023 წ 13 სთ	კონსულტაცია	16 000
3	ქვემო ქედი	01.02.2023 წ 14 სთ	კონსულტაცია	20 000
4	სამთაწყარო	02.02.2023 წ 12 სთ	კონსულტაცია	20 000
5	ფიროსმანი	02.02.2023 წ 13 სთ	კონსულტაცია	16 000
6	საბათლო	02.02.2023 წ 14 სთ	საერთო კრება	12 000
7	ზემო მაჩხაანი	06.02.2023 წ 12 სთ	კონსულტაცია	20 000
8	მირზაანი	06.02.2023 წ 13 სთ	საერთო კრება	16 000
9	არბოშვი	06.02.2023 წ 14 სთ	კონსულტაცია	20 000
10	გამარჯვება	07.02.2023 წ 13 სთ	კონსულტაცია	20 000
11	ოზაანი	07.02.2023 წ 12 სთ	კონსულტაცია	16 000
12	თაფწყარო (ოზაანის თემი)	07.02.2023 წ 14 სთ	საერთო კრება	10 000
13	ხორნაბუჯი	08.02.2023 წ 12 სთ	კონსულტაცია	20 000
14	ჭოეთი (ხორნაბუჯის თემი)	08.02.2023 წ 13 სთ	საერთო კრება	10 000
15	სამრეკლო	08.02.2023 წ 14 სთ	კონსულტაცია	20 000

ვაშლოვანის ნაკრძალში ახალი სამოქმედო გეგმა დამტკიცდა

ვაშლოვანის ნაკრძალს სულ მალე ახალი სამოქმედო გეგმა ექნება. როგორც გაზეთ „შირაკს“ დაცული ტერიტორიების სააგენტოდან აცნობეს, უკვე მომზადებულია და დამტკიცების სტადიაშია ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ახალი მენეჯმენტის გეგმა. ვაშლოვანის ადმინისტრაცია განმარტავს, რომ ახალი გეგმა 9 წლის ვადითაა განერილი და გაცილებით მოქნილი სისტემის შექმნას გულისხმობს. გასულ წლამდე კი 6 წლიანი სამოქმედო გეგმა მოქმედებდა.

ადმინისტრაციაში ამბობენ, რომ ამჯერად ნაკრძალს მეტი რესურსი აქვს

უფრო გრძელვადიანი გეგმების განსახორციელებლად.

„ახალი გეგმა ზოგადად ეხება ჩვენი ადმინისტრაციის უკეთ მუშაობას. იგულისხმება გაუმჯობესებული მომსახურება, მონიტორინგი და ა.შ.“ - ამბობენ ადმინისტრაციაში.

გასული წელი წარმატებული იყო ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიების საერთაშორისო აღიარების საქმეში. 2022 წელს იუნესკოს საერთაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს გადაწყვეტილებით ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიები ბიოსფერული რეზერვატების საერთაშორისო ნუსხაში შევიდა.

საბათლოში იდეათა ბაიხსნა

„ქართული წიგნის ინსტიტუტთან“ ერთად „საქართველოს ბანკმა“ საზღვრისპირა სოფელ საბათლოში იდეათა ბაიხსნა. ამიერიდან საბათლოს საჯარო სკოლის 66 მოსწავლეს, სადაც 50 ეთნიკურად სომეხი და 16 ქართველი ბავშვი სწავლობს, ექნებათ შესაძლებლობა, ისარგებლონ მრავალფეროვანი და მრავალფეროვანი ბიბლიოთეკით, კომპიუტერებით, პროექტორებითა და სხვა საგანმანათლებლო და შემეცნებითი რესურსით.

გახსნას „საქართველოს ბანკის“ გენერალური დირექტორი არჩილ გაჩეჩილაძე, კახეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული გიორგი ალადაშვილი, პარლამენტის მაჟორიტარი დეპუტატი დავით სონღულაშვილი, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი და საკრებულოს თავმჯდომარე ნუგზარ პაპიაშვილი ესწრებოდნენ.

იდეათა ბაიხსნაში ყოველთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის ადგილებში იხსნება, მათ შორის საზღვრისპირა და ეთნიკური უმცირესობით დასახლებულ რეგიონებში. ერისიშედი და საბათლო აზერბაიჯანის საზღვართან მდებარე ეკომიგრანტებით დასახლებული სოფლებია, საბათლოსა და ლამბალოში კი სხვადასხვა ეთნიკური უმცირესობები ცხოვრობენ.

კახეთის ამ სამ სოფელში სასწავლო სემესტრი ბავშვებისთვის ახალი მიზნებით, ინტერესებით და შესაძლებლობებით იწყება.

„ჩვენი მიზანია, ხელი შევუწყოთ არაფორმალური და ფორ-

მალური განათლების ხელმისაწვდომობას საზღვრისპირა, მაღალმთიან და ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ სოფლებში. ასევე, გაგზარდოთ საგანმანათლებლო რესურსებზე წვდომა და წიგნიერება. შევძლოთ, მოვახდინოთ კითხვის პოპულარიზაცია, ახალგაზრდების მოტივაცია და შევუქმნათ ჯანსაღი, კომფორტული საგანმანათლებლო გარემო. ამ დროისთვის უკვე 7 000-ზე მეტ მოსწავლეს აქვს წვდომა თვითგანვითარებისთვის საჭირო რესურსებზე. ენობა ყოველდღიური გაკვეთილები, ჯგუფური პრეზენტაციები და ონლაინ შეხვედრები სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლებთან. პროექტი მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს სასწავლო პროცესის გამრავალფეროვნებას და მოსწავლეების მეტ ჩართულობას. ჩვენ ვაგრძელებთ საგანმანათლებლო პროექტების აქტიურ განხორციელებას, რათა მეტმა ახალგაზრდამ შეძლოს პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისება“, - განაცხადა საქართველოს ბანკის გენერალურმა დირექტორმა, არჩილ გაჩეჩილაძემ.

ილია მარტყოფლიშვილი

უხვადრა პირველი საჯარო სკოლის მოსწავლეებთან

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი დედოფლისწყაროს №1 საჯარო სკოლის ინგლისური ენის კლუბის წევრებს და თვითმმართველობის წარმომადგენლებს შეხვდა.

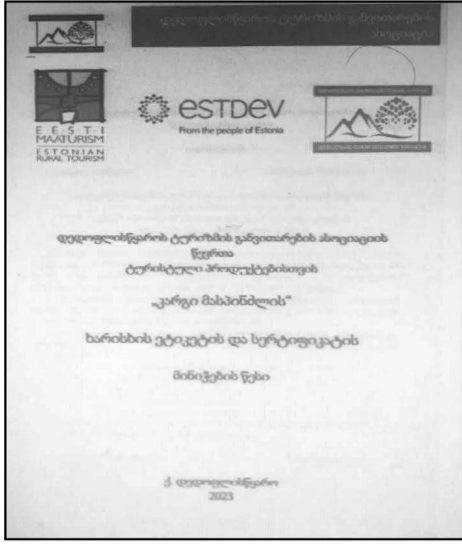
შეხვედრაზე მოსწავლეებმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილს მათ მიერ მომზადებული პროექტი წარუდგინეს, რაც ქალაქის სხვადასხვა ტერიტორიაზე მიუსაფარი ცხოველებისთვის სახლების ჩადგმას გულისხმობს. ახალგაზრდებმა მერს აღნიშნული იდეის განხორციელებაში დახმარება სთხოვეს. პროექტით ისინი

„დედოფლისწყაროს ახალგაზრდული იდეის“ მიერ გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსში მონაწილეობენ.

ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა მოსწავლეებს თანამშრომლობისთვის მადლობა გადაუხადა, კონკურსში წარმატება უსურვა და ამ კეთილი საქმის განხორციელებაში მხარდაჭერა აღუთქვა.

მოსწავლეებთან ერთად შეხვედრაში პირველი საჯარო სკოლის ინგლისური ენის მასწავლებელი, პროექტის ხელმძღვანელი ეკა სეფიაშვილი და რუსული ენის პედაგოგი სვეტლანა ლომიძე დაესწრნენ.

დამტკიცდა „კარგი მასპინძლის“ ხარისხის აბიჯების და სერტიფიკატის მინიჭების წესი

ჩატარდა დედოფლისწყაროს ტურიზმის განვითარების ასოციაციის მორიგი საერთო კრება. ასოციაციის წევრებმა მოისმინეს და დამტკიცეს დედოფლისწყაროს ტურიზმის განვითარების ასოციაციის თავმჯდომარის მანანა ყაბაშვილის ანგარიში 2022 წელს განუხორციელებს მუშაობის შესახებ. კრებაზე განიხილეს დედოფლისწყაროს ტურიზმის განვითარების ასოციაციის წევრთა ტურისტული პროდუქტებისთვის „კარგი მასპინძლის“ ხარისხის ეტიკეტის და სერტიფიკატის მინიჭების წესი, აირჩიეს სამუშაო ჯგუფის წევრები და დამტკიცეს წარმოდგენილი პროექტი. ეს წესი უკვე ამოქმედდა 2023 წლის 20 იანვრიდან.

ტურისტული პროდუქტების ხარისხის პროგრამის მიზანია დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში ტურიზმის ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა, მათი დახმარება მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებაში, ვიზიტორებისთვის ხარისხიანი სერვისის/პროდუქტის შეთავაზების მხარდაჭერა, ახალი ბიზნესის/სერვისების შექმნის ნახაზის გაწევა, ვიზიტორთა რიცხვის ზრდა, სერვისის მიმწოდებელთა მიერ ადგილობრივი და უცხოელი (მათ შორის, ევროპელი) მომხმარებლების მოლოდინების უკეთესად გაგება, მათი საჭიროებების დაკმაყოფილება და შესაბამისი სერვისების შექმნა, რეგიონის მარკეტინგში ევროპელი ვიზიტორებისთვის მისაღები ინფორმაციის გამოყენება, ასევე - სისტემატური ზრუნვა ხარისხის გაუმჯობესებაზე და პროცესის მუდმივი მონიტორინგი.

ახლა ასოციაციის საიტზე tdta.ge უკვე შესაძლებელია ტურისტული ბიზნესების მიერ თვითშეფასების პროცედურის გავლა და კრიტერიუმების დადგენილი ნორმის დაკმაყოფილების შემთხვევაში ასოციაციაში მიმართვა „კარგი მასპინძლის“ ხარისხის ეტიკეტის და სერტიფიკატის მისაღებად. ასოციაციის აქტიური წევრები აგვისტოში მინვული არიან ესტონეთში.

კრებაზე წევრებმა ასევე დასახეს 2023 წლის ღონისძიებების გეგმა და დეტალურად გაიარეს ჩასატარებელი აქტივობები.

დედოფლისწყაროს ტურიზმის განვითარების ასოციაციის გაგაცემა

გურჯაანსა და დედოფლისწყაროში შპმ პირებს ეტლები გადაეცათ

გურჯაანსა და დედოფლისწყაროში მცხოვრებ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებს ეტლები გადაეცათ. ღონისძიება გურჯაანის ტექნოპარკში გაიმართა. 6 ბენეფიციარს მათ საჭიროებებზე მორგებული ეტლი ორგანიზაციამ „საქართველოს ქალები მშვიდობისა და სიცოცხლისათვის“ უსასყიდლოდ გადასცა. გარდა ამისა, ამერიკის შეერთებული შტატებიდან მონვეულმა სპეციალიტებმა, რეგიონის სოციალურ მუშაკებს, მათ ვისაც შპმ პირებთან პირდაპირი კონტაქტი აქვთ, ტრენინგი ჩაუტარეს.

გურჯაანსა და დედოფლისწყაროში მცხოვრებ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებს ეტლები გადაეცათ.

საბავშვო ბაღების მშენებლობა-რეაბილიტაციის ახალი პროგრამა იწყება

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით, ახალი პროგრამა იწყება, რომელიც ქვეყნის მასშტაბით, 885 საბავშვო ბაღის მშენებლობა-რეაბილიტაციის ითვალისწინებს, კერძოდ: აშენდება 330 ახალი და რეაბილიტაცია ჩაუტარდება 555 არსებულ ბაღს. აღნიშნული საკითხი, ირაკლი ღარიბაშვილის ხელმძღვანელობით გამართულ მთავრობის სხდომაზე განიხილეს. ბაღების მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროგრამა რამდენიმე ეტაპად განხორციელდება, რისთვისაც სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 1.3 მილიარდი ლარი დაიხარჯება. აღსანიშნავია, რომ პირველი ეტაპის სამუშაოებისთვის 100 მილიონი ლარი 2023 წლის ბიუჯეტში უკვე გათვალისწინებულია. სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოებს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური განვითარების ფონდი განახორციელებს, ტენდერები უახლოეს მომავალში გამოცხადდება. ახალი პროგრამის ფარგლებში, საბავშვო ბაღები თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად აშენდება და რეაბილიტირდება. მოწყობა ბაღების შიდა და გარე სივრცეები, რეკრეაციული ზონები, კომუნიკაციები და სველი წერტილები. ბაღები სრულად იქნება ადაპტირებული განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე პირთათვის. საბავშვო ბაღების ინფრასტრუქტურის განვითარება ადგილობრივი თვითმმართველობების მიერ მონოდედებული ინფორმაციისა და პრიორიტეტების მიხედვით იგეგმება.

ქართული ღვინის პოპულარიზაცია გრძელდება

2023 წელს, ქართული ღვინის პოპულარიზაცია საერთაშორისო სტრატეგიულ ბაზრებზე აქტიურად გაგრძელდება. ქართული ღვინის საქეპორტო ბაზრების დივერსიფიცირების მიზნით, ღვინის ეროვნული სააგენტოს ფინანსური და ორგანიზაციული მხარდაჭერით, 2023 წელს ქართული ღვინო ამერიკის შეერთებულ შტატებში, დიდ ბრიტანეთში, გერმანიაში, პოლონეთში, ბალტიისპირეთის ქვეყნებში, ჩინეთში, სამხრეთ კორეასა და იაპონიაში აქტიურად იქნება წარმოდგენილი. აღნიშნულ სტრატეგიულ ბაზრებზე სხვადასხვა მიზნობრივ ღონისძიებას ღვინის ეროვნული სააგენტოს კონტრაქტორი ორგანიზაციები განახორციელებენ. ამასთან ერთად, ქართველი მწარმოებლები მონაწილეობას მიიღებენ ღვინისა და ალკოჰოლიანი სასმელების ყველა მნიშვნელოვან საერთაშორისო გამოფენაში. ქართული ღვინის პოპულარიზაციის ხელშეწყობის პროგრამის 2023 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი 14 მილიონი ლარით განისაზღვრა, რაც 2 მილიონი ლარით აღემატება 2022 წლის დამტკიცებულ ბიუჯეტს. აღნიშნული თანხიდან, 2 მილიონი ლარი მიმართულია „ქართული ღვინის პოპულარიზაციის ხელშეწყობის

სახელმწიფო პროგრამისკენ“, რომლის ფარგლებში მარკეტინგული ხარჯების თანადაფინანსება მხოლოდ იმ კომპანიებისთვის განხორციელდება, რომლებიც ექსპორტს პრიორიტეტულ ბაზრებსა და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში ახორციელებენ, გარდა დსთ-ს ქვეყნებისა და, ამასთან ერთად, აკმაყოფილებენ პროგრამით განსაზღვრულ სხვა პირობებს. პოპულარიზაციის პროგრამის ფარგლებში, ღვინის გამოფენები, კონკურსები, ტურები და ფესტივალები გაიმართება საქართველოს მასშტაბით, რაც მნიშვნელოვანია ღვინის ტურიზმის პოტენციალისა და ღვინის სამომხმარებლო კულტურის გაზრდისთვის. მიმდინარე წელს, პირველი ღონისძიება, სადაც ქართული ღვინი იქნება წარმოდგენილი, საერთაშორისო გამოფენა „VinExpo Paris“-ია, რომელიც 13-15 თებერვალს საფრანგეთის დედაქალაქ პარიზში გაიმართება. გამოფენაში ღვინის ეროვნული სააგენტოს მხარდაჭერით, ქართული ღვინის მწარმოებელი 13 კომპანია მიიღებს მონაწილეობას. მსგავს ღონისძიებაში მონაწილეობა ზრდის ქართული ღვინის ცნობადობას საერთაშორისო მასშტაბით და მენარმებს ახალი სავაჭრო პარტნიორების მოძიების შესაძლებლობას აძლევს.

ახალი სიცოცხლე თუ დასასრულის დასაწყისი?

„ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ შიდა პარტიულ არჩევნებში ლევან ხაბეიშვილმა გაიმარჯვა და პარტიის თავმჯდომარის პოსტი დაიკავა. მან ამომრჩეველთა ხმების 52, ხოლო ნიკანორ მელიამ კი - 40% მიიღო. საბიუჯეტის მომხრეთა განცხადებით, პარტიის განახლება კარგია და ეს პროცესი ნაციონალურ მოძრაობას ახალ ეტაპზე გადაიყვანს. მიუხედავად იმისა, რომ პარტიის უკვე ყოფილი თავმჯდომარე ნიკა მელიამ საბიუჯეტის პირველმა მიულოცა გამარჯვება და თანამშრომლობის ხელის შეწყობა დათხოვა, პარტიის თანამდებობის პირებმა ერთმანეთის მიყოლებით დატოვეს პოსტები. პარტიაში მიმდინარე ცვლილებებით უკმაყოფილება არ დამალა ძველმა ნაციონალმა ლიდერმა ნიკოლოზ ნიკოლოზაძემ. მისი განცხადებით, ეს პროცესები ხელს შეუწყობს არა წინსვლას, არამედ პარტიის რეგრესს. მის პოზიციას იზიარებენ მმართველ პარტიაშიც, სადაც ამბობენ, რომ ეს არის ნაციონალური მოძრაობის დასასრულის დასაწყისი. ანა ნაცვლიშვილი: „ნაციონალური მოძრაობაში“ გაიმარჯვა წარსულმა - პარტიასთან, რომელიც წარსულში ბრუნდება, თანამშრომლობის მიზანს ვერ ვხედავთ“. პაატა მანჯგალაძე: „არც ერთი გაერთიანების წინააღმდეგი არ ვართ, მთავარია, ევროპაში ინტეგრაციის, „ქართული ოცნების“ ჩამოშორების საკითხზე შეთანხმება, ვფიქრობ „ნაციონალური მოძრაობა“ ამ ღირებულებების ერთგულია და საერთო ენას ბევრ საკითხზე ვიპოვით“. სალომე სამადაშვილი: „ძველმა ძალებმა გაიმარჯვეს, რაც იმას ნიშნავს, რომ პარტია კიდევ უფრო ჩაკეტილი გახდება

- ნულის ტოლია შანსი, „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ ამ შემადგენლობით ამომრჩევლის რაოდენობა გაზარდოს, შეიძლება რაღაც ნაწილი დაკარგოს“. პარტიის ჩრდილოეთ მმართველობაზე საუბრისას როგორც მმართველ პარტიაში, ასევე ოპოზიციაშიც. „ფაქტია, რომ ერთ დროს საკმაოდ მძლავრი პოლიტიკური პარტიის ნაგრევებზე იქმნება რევოლუციური კომიტეტი“, - ამის შესახებ პარტიის პირველმა ვიცე-სპიკერმა გია ვოლსკიმ განაცხადა. მისი თქმით, კეზერაშვილი შეარჩიეს რევოლუციური გეგმის აღმსრულებლად, რომელიც „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ დასახა, ხოლო კეზერაშვილმა თავის წარმომადგენლად საბიუჯეტის შეარჩია. „ფაქტობრივად, თვალყურს ვადევნებთ პროცესს, როგორ მიაქვს კონკრეტული პარტია კეზერაშვილს თავის დაქვემდებარებაში, საბიუჯეტის შეარჩია როგორც თავისი წარმომადგენელი, წინ წამოსწია და მხარი დაუჭირა. არ ვიცი, როგორ ჩატარდა არჩევნები, მაგრამ ფაქტია, რომ ერთ დროს საკმაოდ მძლავრი პოლიტიკური პარტიის ნაგრევებზე იქმნება რევოლუციური კომიტეტი, ყოველ შემთხვევაში, ოფიციალური და არაოფიციალური განცხადებები მეტყველებს იმაზე, რომ აქ საუბარია არ იქნება იმაზე, თუ როგორ უნდა განვითარდეს საქართველო სხვადასხვა მიმართულებით. საუბარია იმაზე, თუ როგორ მოხდეს დესტაბილიზაცია. კეზერაშვილი შეარჩიეს საუკეთესო აღმსრულებლად ამ რევოლუციური გეგმის, რომელიც „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ დასახა, მაგრამ რამდენად იქნება ეს ტრადიციული „ნაციონალური მოძრაობა“ ტრადიციული ადამიანების დაქვემდებარების ან ხელმძღვანელობის ქვეშ, ამ შეკითხვებს პასუხს ვასცემს მომავალი.

რეალურად, ამომრჩეველის უმრავლესობამ გადაწყვიტა, რომ კეზერაშვილი, უფრო სწორად საბიუჯეტის, უნდა ჩაუდგეს სათავეში გაერთიანებას, ერთ დროს პოლიტიკურ გაერთიანებას,“ - განაცხადა ვოლსკიმ. „ამაზე მძიმე განაჩენს საკუთარი თავისთვის „ნაციონალური მოძრაობა“ ვერ გამოიტანდა, „ღირსეული“ თავმჯდომარე „ღირსეულ“ პოლიტიკურ ძალას „ღირსეული“ ფინანსების წაიყვანს“, - ასე გამოემართა საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი დავით მათიკაშვილი „ნაციონალური მოძრაობის“ თავმჯდომარე ლევან ხაბეიშვილის არჩევას. მათიკაშვილის თქმით, „იმ გზას, რაც „ნაციონალურ მოძრაობას“ დიდი ხანია აქვს აღებული, ჭაობში ყოფნის და საბოლოოდ თვითოლიკუდადის, „ბრწყინვალედ“, „ღირსეულად“ შესარულდება ის კომიკური თავმჯდომარე, რომელიც „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ აირჩია. ამ დესტრუქციული პოლიტიკური ძალის დროთითვის ამონაშენი და ამ არჩევნების შედეგმა, რომელსაც ირონიულად თუ ვუწოდებთ არჩევნებს, თორემ სინამდვილეში რა ხდება, ვინ ვის აძლევდა ხმას და ვინ ვის ემუქრებოდა კომპრომატებით, ცალკე საკითხია, თუმცა, ამ არჩევნებმა კიდევ ერთხელ დაადაგინა, რომ უმდაბლესი ელექტორალური მხარდაჭერა აქვს ამ პარტიას და ის ხელმძღვანელობა ჰყავს პარტიას, რაც ეკუთვნის და იმსახურებს, მთელი თავის მინაარსით, დესტრუქციით და კომიკურობით, რომელსაც ახალი თავმჯდომარე ატარებს“, - განაცხადა მათიკაშვილი. რაც შეეხება არჩევნებზე ზეგავლენის მოხდენის თაობაზე იაგო ხვიჩიას მიერ გაკეთებულ განცხადებას, მათიკაშვილი

აღნიშნავს, რომ თავად „ნაციონალური მოძრაობის“ ჯგუფის წევრების გარდა, მასში მონაწილეობა არავის მიუღია და არც ზეგავლენა მოუხდენია. მამუკა ხაზარაძე: „ახალი ძალების გაერთიანების დროა, ჩრდილოეთის მმართველობა უნდა დამთავრდეს“. გიორგი ვაშაძე: „ვიმედოვნებ, რომ ოპოზიციურ ფლანგზე დასრულდება ურთიერთთავდასხმები, ურთიერთბრალდებები და რაღაც კლიშეების დამკვიდრება. ვიმედოვნებ, რომ ის ახალი გუნდი, რომელიც „ნაციონალური მოძრაობის“ თავმჯდომარედ ლევან ხაბეიშვილის არჩევას შემდეგ ჩამოყალიბდება, სწორედ ამ გზას აირჩევს. ლევან ხაბეიშვილმა პირობა დადო, მათ შორის იმ ამომრჩეველთან, რომელმაც მხარი დაუჭირა, რომ პარტიის მართვა გამჭვირვალე იქნება. თვითონ საუბრობდა, რომ მერაბიშვილი და სხვები კი არ მართვენ პარტიას, არამედ, ის ადამიანები, ვინც კონკრეტულად ჩაიბარებს პარტიას. დაველოდოთ ამ პროცესს - ყრილობა აქვთ ჩასატარებელი, პოლიტიკური საბჭოს არჩევნებია. არ მინდა გავავლო ნითელი ხაზი იმიტომ, რომ ვილაცხმ რაღაც თქვა. არ არის ეს სწორი მიდგომა“. ექსპერტთა შეფასებით კი, ნაციონალური მოძრაობის დასუსტება სხვა ოპოზიციური ძალების გაერთიანებასა და გაძლიერებას შეუწყობს ხელს. „საქართველოს პოლიტიკური ცხოვრება ახალ ფაზაზე გადადის“ - აცხადებენ ექსპერტები და პოლიტიკური ორბიტაზე მრავალ სიურპრიზს აანონსებენ.

მოამზადა ინგა შიოლაშვილი

დედოფლისწყარო სიფრავში

კიდევ ერთი წელი დასრულდა... გაზეთ „შირაპის“ რედაქცია ეცადა გასული წლისთვის თვალი კიდევ ერთხელ გადაეღო და მისი პლიუს-მინუსები გაანალიზებინა. ვეცადეთ, სტატისტიკური მონაცემები ყველა სფეროდან მოგვეგროვებინა და საერთო სურათი დაგვედო.

რითი შევა 2022 წელი დედოფლისწყაროს ისტორიაში? გთავაზობთ მონაცემებს, რომლებიც ასე ერთიანად თავმოყრილი და დეტალურად დათვლილი არცერთ უწყებას არ აქვს.

„საკსტატის“ ცნობით, ქალაქ დედოფლისწყაროში 5 600 ადამიანი ცხოვრობდა 2022 წელს, მაშინ როცა 2002 წელს 7 700 იყო აღრიცხული, 2014-ში კი 5 900.

2022 წელს დედოფლისწყაროში 116 ახალშობილი დაიბადდა, რომელთა ორივე მშობელი დედოფლისწყაროშია ჩანერილი და ახალშობილებზე მერიამ ერთჯერადად 300 ლარი გასცა. წინა წლებში ახალშობილთა მაჩვენებელი უფრო მეტი იყო და 200-ს აღემატებოდა.

მოქმედი და აქტიური იურიდიული სუბიექტების (ორგანიზაციების) რაოდენობა: 2017 წელი — 634; 2018 წელი — 645; 2019 წ — 677; 2020 წ — 689; 2021 წ — 746; ჯამში რაიონის მასშტაბით რეგისტრირებული იურიდიული სუბიექტები: 2017 წელი — 2 345; 2018 წელი — 2 523; 2019 წ — 2 689; 2020 წ — 2 820; 2021 წ — 3 022.

ჯანდაცვა

2022 წელს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში დაფიქსირდა შემდეგი ინფექციური დაავადებები: ნითელა -3; ჩუტყვავილა -18; ქუნთორუმა -1; დიარეა-12; ბრუცელოზი-5; საკვებისმიერი მოშავა -4; ლეიშმანიოზი -1; ჰეპატიტი A -4; ჰეპატიტი B -5, ასკარიდა -15; ენტერობიოზი -107; ქვეწარმავლის ნაკბენი -3; ტუბერკულოზი -3.

გასულ წელს ბოტულიზმის 2 შემთხვევა დაფიქსირდა, მათ შორის ერთი მოქალაქე გარდაიცვალა.

2022 წელს დაფიქსირდა ზედა სასუნთქი გზების ინფექციები. წლის განმავლობაში სულ დაფიქსირებულია 503 შემთხვევა, მათ შორის გრიპი — 41. შემოტანილი იყო 750 დოზა გრიპის საწინააღმდეგო ვაქცინა, რითაც აიცრა 105-სამედიცინო პერსონალი, 15 - C ჰეპატიტით დაავადებული, 150 - სამოც წელს გადაცილებული, 12 - ორსული, ბაღისა და სკოლის პედაგოგი-143.

2022 წელს დედოფლისწყაროს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრს 310-მა

ცხოველის მიერ დაკბენილა მოქალაქემ მიმართა, რომელთაც ჩაუტარდათ ანტირაბიული მკურნალობის კურსი. მიმდინარე წელს დედოფლისწყაროს ტერიტორიაზე ცოფის შემთხვევა არ დაფიქსირებულა.

2022 წელს არ დაფიქსირებულა მალარიის შემთხვევებიც, რაც ჩატარებულ

ლი საპროფილაქტიკო ღონისძიებების შედეგია. 2022 წელს სულ გამოკვლეულია 150,540 ჰა. წყალსატევი, მათ შორის ანოფილოგენური 95,8 ჰა. მალარიის გამომწვევის ნაჩვენებების გასანადგურებლად დაგამბუზირდა 80,7 ჰა წყალსატევი, 82 000 მ/კვ საცხოვრებელი და არასაცხოვრებელი შენობა კი დამუშავდა სოლფაქის ხსნარით.

კოვიდი

2022 წელს დედოფლისწყაროში კოვიდგართულებით 19 ადამიანი გარდაიცვალა, 2021 წელს - 50, ხოლო 2020-ში - 12. ჯანდაცვის ცენტრის ცნობით, პანდემიის დაწყებიდან დღემდე კორონავირუსის სხვადასხვა შტამით სულ 81 მოქალაქეა გარდაცვლილი. 2022 წელს კოვიდინფექცია დაუდასტურდა 3554 ადამიანს, 2021 წელს - 3874, ხოლო 2020-ში 667 კოვიდ დადებითი შემთხვევა იყო. სულ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში - 8095 კოვიდ დადებითი მოქალაქეა აღრიცხული.

წლის ღანაპარბი - ხორნაბუჯისა და ჰერეთის ეპისკოპოს დიმიტრის გარდაცვალება. 2022 წლის 23 იანვარს კორონავირუსთან ბრძოლაში 46 წლის ასაკში დამარცხდა მეუფე დიმიტრი, რომელიც ვირუსს რამდენიმე კვირის განმავლობაში ებრძოდა.

სასამართლო

დედოფლისწყაროს მაგისტრატ სასამართლოში 2022 წლის 1 იანვრიდან 30 სექტემბრის მდგომარეობით შესულ და განხილულ საქმეთა სტატისტიკა: **სამოქალაქო სამართლის საქმე:** შევიდა - 204 საქმე (სულ წარმოებაში იყო

ნეობის მუზეუმში 2022 წელს 1500-მდე სტუმარი დაფიქსირდა, ხოლო ხალხთა მეგობრობის მუზეუმში - 935.

ბიბლიოთეკა

ქალაქ დედოფლისწყაროს ცენტრალურ ბიბლიოთეკაში გასულ წელს - 1314 მკითხველი დარეგისტრირდა, საიდანაც 480-მა საბავშვო ბიბლიოთეკით ისარგებლა.

ტურიზმი

ტურისტების სტატისტიკა - 2022 წლის საანგარიშო პერიოდში ვაშლოვანის დაცულ ტერიტორიებს 3900 ვიზიტორი ეწვია, რაც 2021 წლის მონაცემებთან შედარებით 3.7%-ითაა შემცირებული. 2021 წელს 4 059 ვიზიტორი იყო, თუმცა შემოსავლები გაზრდილია და ეს გამოწვეულია ვიზიტორთა მიერ პარკში ღამისთვის რაოდენობის ზრდით. ვიზიტორების 50.8% საქართველოს მოქალაქეა, ხოლო 49.2%-ს უცხო ქვეყნის მოქალაქე „შირაქმა“ უცხოელი სტუმრების სტატისტიკაც მოიპოვა. ტურიზმში დასაქმებული ადამიანები საზღვარსა და ღირებულებებს, რომ გასულ წელს რუსეთიდან შემოსული მოქალაქეების რეკორდულად მატება დედოფლისწყაროს ტურისტულ ობიექტებზე სულაც არ ასახულა. ამას ციფრებიც მოწმობს: 2022 წლის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში ვაშლოვანის დაცულ ტერიტორიებს უცხო ქვეყნების 1915 მოქალაქე სტუმრობდა. მათ შორის სუთელში მოხვდნენ გერმანიის, პოლონეთის, ნიდერლანდების, ბელგიის და რუსეთის მოქალაქეები.

გერმანია — 401
პოლონეთი — 368
ნიდერლანდები — 257
ბელგია — 92
რუსეთი — 90

ვიზიტორთა 60% მამრობითი სქესისაა, ხოლო 40%-მდედრობითი. წინა წლის მონაცემებთან შედარებით 2022 წელს გაიზარდა მამრობითი სქესის ვიზიტორთა რაოდენობა. 2022 წლის საანგარიშო პერიოდში ტურისტული მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი შეადგენს 71 878 ლარს, რაც წინა წლის მონაცემებთან შედარებით 11.8%-ით მეტია. ვაშლოვანის დაცულ ტერიტორიებზე ყველაზე მეტი შემოსავალი მიღებული იყო შესვლის ღირებულებით. ასევე მოთხოვნადაა ბუნგალოებისა და საკარვე ადგილების გაქირავება.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიის მიმდებარე ტურიზმის სფეროში ჩართულია ადგილობრივი მოსახლეობაც. ასევე გაიზარდა საოჯახო სასტუმროების, კვების ობიექტებისა და მალაზიების რაოდენობა.

მომზადა
ილია მარტყოფლიძე

არბოშიკში ჩამონგრეული მისარის მენაბელობა იწყება

სოფელ არბოშიკში ზემო მანჩანის დამაკავშირებელ საავტომობილო გზაზე საყრდენი კედელი გამაგრდება.

როგორც მუნიციპალიტეტის მერიაში გაზეთ „შირაქს“ განუცხადეს, ჩამონგრეული კედლის გამაგრებით სამუშაოებს ტენდერში გამარჯვებული კომპანია შპს „ეი დი ეს ქონსტრაქშენ“-ი შეასრულებს, რომლის წარმომადგენლებიც დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერს ნიკოლოზ ჯანიაშვილს და მერიის ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსს სოლომონ ლორაშვილს შეხვდნენ. არბოშიკში ზემო მანჩანის დამაკავშირებელ საავტომობილო გზაზე საყრდენი კედლის მოწყობის სამუშაოები უახლოეს პერიოდში დაიწყება.

მერიის ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსის სოლომონ ლორაშვილის განმარტებით, ტენდერი 314 306 ლარზე იყო გამოცხადებული, თუმცა კომპანია ვალდებულია 299 696 ლარად შეასრულებს, რაც საბიუჯეტო თანხებს დაზოგავს.

საინფორმაციო ტექნოლოგიების კონკურსში გამარჯვებული

დედოფლისწყაროელი სტუდენტის, ერეკლე მოდებაძის პროექტმა კონკურსში გაიმარჯვა და ავტორმა ფულადი პრიზი მიიღო. IT პროგრამების სტუდენტებისთვის ჩატარდა ჰაკათონი, რომლის ფარგლებშიც სტუდენტებმა ChatGPT-ის გამოყენებით იმუშავეს. ჩეთბოტი სულ რამდენიმე თვეა გაეშვა, მუდმივად ვითარდება და უკვე დიდი ინტერესი გამოიწვია. მას დიდ მომავალს უწინასწარ მეტყველებენ.

გამარჯვებული პროექტი, რომლის ინიციატორებსაც ფულადი ჯილდო გადაეცა, BTU-ს საინფორმაციო ტექნოლოგიების სტუდენტების, ერეკლე მოდებაძისა და შოთა ლომაძის მიერ შექმნილი Agro AI გახდა. Agro AI წარმოადგენს Gpt-3-ის მოდელზე დაფუძნებულ პლატფორმას, რომელიც ფერმერებსა და ნებისმიერ მსურველს ეხმარება ლოკაციის მიხედვით მიიღოს რჩევა - რომელი მცენარეული კულტურა მოიყვანოს, რა თანხა დაუჯდება მოყვანა, უდგენს რამდენიმე წელზე განვიწესებულ გეგმას, რეკომენდაციას აძლევს როგორ დათესოს მცენარეები, მოუაროს, აილოს მოსავალი და სხვა.

ერეკლე მოდებაძე: „გამარჯვების სურვილი და იმედი, რა თქმა უნდა, თავიდანვე გავაჩნდა, თუმცა, ამის გარანტია ნამდვილად არ გვექონია. მითუმეტეს, რომ სხვა გუნდების პროექტებიც ძალიან საინტერესო იყო. მინდა აღვნიშნო, რომ ჰაკათონში მონაწილეობა თითქმის ყოველთვის ღირს, რადგან უამრავ სიახლეს ვეცნობით, ვეხებით სრულიად ახალ ტექნოლოგიებს, ვიძენთ ახალ მეგობრებსა და ცოდნას.“

რაც შეეხება უშუალოდ ჩვენს პლატფორმას, პროექტის გაგრძელებას ნამდვილად ვაპირებთ. ამ გამარჯვებამ უფრო მეტი თავდაჯერება მოგვცა და დავარწმუნა, რომ სწორი მიმართულებით მივდივართ. ამჟამად პროტოტიპის განვითარებაზე ვმუშაობთ და გვეჯერა, რომ

შევექმნით პროექტს, რომელიც თუნდაც 1 ადამიანს მაინც მოუტანს სარგებელს“, - აღნიშნავს გამარჯვებული გუნდის მონაწილე, ერეკლე მოდებაძე.

გამარჯვებული გუნდის გარდა, ჰაკათონის ფარგლებში განსაკუთრებული დაინტერესება მოიპოვა BTU-ს საინფორმაციო ტექნოლოგიების პროგრამის მეორე კურსის სტუდენტმა, მარიამ ჯვარციშვილმა, რომელმაც Gpt-3-ის გამოყენებით ბიზნეს გეგმის გენერატორი შექმნა.

სტუდენტები სამომავლოდ აპირებენ ინიციატივების განვითარებას, რისთვისაც, საწყის ეტაპზე საკმარისი დაფინანსების უზრუნველყოფას შეეცდებიან. სტუდენტური ჰაკათონის გარდა, ხელმოწერილი ინტელექტუალური დაფუძნებული რეკლამის პლატფორმის გარშემო, BTU წლის განმავლობაში კვლევით პროექტებს, პანელურ დისკუსიებს, ექსპერიმენტებს, სტუდენტურ კონკურსებს, ახალი ციფრული პროექტების შექმნასა და სხვა აქტივობებს გეგმავს.

ილია მარტყოფლიძე

დედოფლისწყაროში ქართული თეატრის დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება გაიმართა.

ქართულ თეატრს 1850 წლის 14 იანვარს ჩაეყარა საფუძველი, როდესაც თბილისში პირველი სპექტაკლი გიორგი ერისთავის „გაყრა“ დაიდგა. ეს იყო პირველი და იმ დროისთვის ერთადერთი პროფესიული თეატრი საქართველოში. ნითელწყაროში კი თეატრალური ცხოვრება 1940-იანი წლებიდან იწყება.

ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ: კულტურის სახლთან არსებული ახალგაზრდული თეატრი „ბერიკონის“ მსახიობები (ხელმძღვანელი ცარო მარტიაშვილი), ვოკალური ჯგუფი „ედელვაისი“ (ხელმძღვანელი ნინო ნიკვაშვილი), ბავშვთა ხელოვნების სტუდია „ცეროდენას“ აღსაზრდელები (ხელმძღვანელები - ნინო ლოლაშვილი და ხათუნა ცისკარაული), თანამედროვე და სამეჯლისო ცეკვების სტუდია „ვარსკვლავების“ მოცეკვავეები (ხელმძღვანელი ნათია ცინცაძე).

1930-იან წლებში ნითელწყაროში თეატრალური კოლექტივი მოამზადდა, ისინი ავტორიტეტული ბრიგადის უწყისი სახელით ითვლებოდნენ და ნარამდებებს მიღწევად მართავდნენ. პირველი რაჟისორი იყო მეთაურის ნიკო იმედაშვილი. ნითელწყაროს სახელმწიფო თეატრი 1944 წლის ივნისში გაიხსნა, დირექტორი და რაჟისორი აბაქო ივანიანი იყო, რომელმაც რამდენიმე მსახიობი თბილისიდან ჩამოიყვანა.

თეატრალური ცხოვრება რაკი დედოფლისწყაროში 2013 წელს ცარო მარტიაშვილის თაოსნობით აღდგა, „შირაქი“ სწორედ მას შეეხდა.

ცარო მარტიაშვილი: „დედოფლისწყაროში თეატრი გასული საუკუნის 40-იანი წლებიდან არსებობს. თავდაპირველად იყო სახელმწიფო თეატრი, რომელიც შემდეგ დაიშალა. მერე იყო მოყვარულთა დასი, რომელთაც „სახალხო თეატრის“ წოდება მიენიჭათ და სამოყვარულო დასის ბაზაზე 1981 წლიდან უკვე „სახალხო თეატრი“ მოქმედებდა. ცხრა წელი იარსება და საკმაოდ წარმატებულად. შემდეგ უკვე ბედის უკუღმართობის და 90-იან წლებში განვითარებული მოვლენების გამო თეატრი დაიშალა.

- გავისვენოთ იმ ადამიანების წვლილი, რომლებმაც თეატრის დაფუძნებასა და განვითარებაში წვლილი შეიტანეს...

- ამ რაიონს დიდი თეატრალური ტრადიციები აქვს და ძალიან ბევრი კარგი ადამიანი მოღვაწეობდა ამ სფეროში. არ შემოიშალა საზგასამთ არ ვახსენო ქალბატონი ნინა ყოჩიაშვილი, რომელიც დედოფლისწყაროს თეატრალური ცხოვრების მემკვიდრე გახლდათ და ყველაფერი ზეპირად ახსოვდა. თარიღები ზედმიწევნით იცოდა, როდის ჩამოყალიბ-

და თეატრი, რამდენი კაცი იყო დასში, ვინ რომელ როლს თამაშობდა და სად მონაწილეობდა, ბევრი საინტერესო დეტალი იცოდა, ამიტომაც ჩვენს თეატრალურ ცხოვრებაში ძალიან დიდად ნინა დედას დანაკლისი. დღეს ძალიან ვნახობ, რომ ბევრი რამ, რაც **ნინა ყოჩიაშვილმა** იცოდა, ჩანანერების სახით არ შემოგვრჩა და მისი საინტერესო მონათხრობები მხოლოდ მეხსიერებაში გვაქვს.

ამ სცენაზე დავით ერისთავის „სამშობლო“ დაიდგა, სადაც დედოფლისწყაროს მთელი ელიტარული საზოგადოება მონაწილეობდა. უნდა გავისვენოთ **ლუდვიგ ჯალიაშვილი, დავით სინჯიაშვილი, მარი მახრიშვილი, ლია დარაშვილი, კარლო გოგაშვილი, ირაკლი კიკილაშვილი**. ძალიან ბევრი იყო და მათი ჩამოთვლა შორს წავიყვანს და შეიძლება ყველა მათგანი ვერც გავიხსენო, იმდენად ბევრი კარგი ადამიანი იყო დასში. მთავარი ისაა, რომ ისინი ძალიან სასიკეთო და კარგ საქმეს ემსახურებოდნენ ამ რაიონში და თითოეულმა მათგანმა დიდი კვალი დატოვა კულტურული ცხოვრების განვითარების საქმეში.

- არცერთ მათგანს არ ჰქონდა სამსახიობო განათლება და გამოცდილება...

და სირთულის მიუხედავად, ძალიან კარგად დაიდგა.

- როგორ ხერხდებოდა ხარისხის მიღწევა პროფესიული განათლებისა და უნარ-ჩვევების გარეშე?

- სიყვარული იყო, დიდი სიყვარული საკუთარი საქმის მიმართ და უდიდესი პასუხისმგებლობის გრძობა მაყურებლის წინაშე. სწორედ სიყვარულმა დაადგმევინა რეჟისორს, მსახიობს, თუ ყველას, ვინც ამ სცენაზე სპექტაკლებს ქმნიდა.

2013 წლის 26 ივნისს დედოფლისწყაროში დაფიქსირდა ახალგაზრდული თეატრი „ბერიკონი“, რომელსაც მე ვხელმძღვანელობ. დღეს სწორედ „ბერიკონის“ ახალი თაობა იდგა სცენაზე, რომელთაც ძალიან კარგად გააერთიანა თავი დასახულ ამოცანას და გამართულად

- ზოგადად მინდა ვთქვა, რომ დედოფლისწყაროში ყოველთვის მრავალად იყვნენ თეატრის მოყვარული და თეატრალური ადამიანები. როცა პირველად ნითელწყაროს სახელმწიფო თეატრი შეიქმნა, ეს ალბათ სახელმწიფო დავალება იქნებოდა, მაგრამ მინდა გითხრა, რომ შემდეგ უკვე მოხალისეთა დასი რომ დაარსდა, ეს მთლიანად მასების სურვილით მოხდა, თვითონ ადამიანებში გაჩნდა თეატრის შექმნის მოთხოვნა. ამიტომაც წარმატებული გამოდგა მათი ეს ნაბიჯი. ვინც სპექტაკლებში მონაწილეობდა, მათ ცხადია პროფესიული განათლება არ ჰქონიათ და მოხალისეობრივად ახერხებდნენ სამსახიობო ოსტატობის გამოვლენას. ამის მიუხედავად, მათი თამაშის ხარისხი ძალიან კარგი იყო. მე რაც მათი სპექტაკლები მაქვს ნახაბი, ყველა მაღალი დონის გახლდათ. მაგალითად, დავით ერისთავის „სამშობლო“ არ არის პატარა სპექტაკლი

წარდგენ მაყურებლის წინაშე, რისთვისაც დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა თითოეულ მათგანს. ქართული თეატრის დღის აღნიშვნა 2020 წლის 14 იანვარს დაგეგმეთ, მერე პანდემიის გამო შეფერხდით და წელს მეორედ მოგვეცა შესაძლებლობა, ეს დღე გვეხიმა, რომელმაც სახალხო ღონისძიების სახეც მიიღო. რაკი ძველით ახალ წელს ემთხვევა, უფრო სახალისოდ და კარგად შეიძლება აღინიშნოს ეს დღე. მნიშვნელოვანია, რომ თეატრის დღე ასე ნაზგასმით აღინიშნებოდეს დედოფლისწყაროში. ახალგაზრდული თეატრის შექმნის იდეაც ბავშვებს ეკუთვნის. პირველი ინიციატორები სწორედ პირველი თაობის „ბერიკონელები“ იყვნენ, რის გამოც საკმაოდ წარმატებული სტარტი გვექონდა.

- მომავალში რას ჰპირდება „ბერიკონი“ მაყურებელს?

- წელს საიუბილეო წელი გვაქვს, 10 წლის გრანდიოზულად აღსანიშნავად ვემზადებით. უბრუნებდნენ რამ გვინდა მოხდეს და სცენაზე ყველა თაობის „ბერიკონელი“ ერთად დავაყენოთ. სკოლის დამთავრებისა და სტუდენტობის გამო თეატრი არაერთმა თაობამ დატოვა და ვეცდებით ამ ზაფხულს ყველა მათგანი დავბრუნოთ სცენაზე. ტრადიციულად, ისევ ივნისში გვექნება საიუბილეო საღამო.

ბარემოსდაცვითი განათლების მსოფლიო დღე

26 იანვარი გარემოსდაცვითი განათლების მსოფლიო დღეა. ამ დღესთან დაკავშირებით გარემოსდაცვითი ღონისძიებები გაიმართა დედოფლისწყაროს სოფლებში.

სოფელ არხილოსკალის საჯარო სკოლის ეკოკლუბმა სტუმრად მიიწვია შავი მთის ეროვნული პარკის რეინჯერი, ბატონი ზურაბ ამირიძე. მან უამრავ კითხვას უპასუხა, რომელიც ეხებოდა დედოფლისწყაროს დაკულტურირების. ზ-მა ზურაბმა მოსწავლეებს საჩუქრად გადასცა ბუკლეტები, ნიგებები და რუკები, რომელიც ხელს შეუწყობს მოსწავლეებში გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებას და მადლობა გადაუხადა ეკოკლუბის წევრებს

ასეთი მნიშვნელოვანი შეხვედრის ორგანიზებისთვის. „სკოლის ეკოკლუბის, „მარადმწვანე“-ს წევრების ინიციატივით ეკოკლუბის ხელმძღვანელი მე ვარ. კლუბი მუშაობს 2020 წლიდან“ - უთხრა „შირაქს“ არხილოსკალის ეკოკლუბის ხელმძღვანელმა ნათელა ბუთიშვილმა.

ცნობილია, რომ ყველა-ნაირი მსოფლიო კვლევის თანახმად, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი ყველაზე მეტად მიდრეკილია გაუდაზნობისკენ, რაც კლიმატის ცვლილებაზე აისახება. ეს კი ადგილზე არსებობას დღითი დღე შეუძლებელს გახდის. გარემოსდაცვითი ღონისძიებები ხელს შეუწყობს გაუდაზნობის პროცესების შეწყვეტას. ადამიანის მიერ გარემოსადმი მეგობრული დამოკიდებულებით შევძლებთ გარემოზე მავნე ზეგავლენა შევარბოლოთ. გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლება ნიადაგის დეგრადირებას ბევრად შეამცირებს და მოსავლიანობა და წყლის რესურსიც აღარ შემცირდება.

დედოფლისწყაროს №1 სკოლაში მოქმედი ეკოკლუბი „კამბისენე“ ლიდერები და აქტივისტები შეხვედრენ ორგანიზაცია CENN-ის კოორდინატორს კახაბერ სუხიტაშვილს.

შეხვედრაზე მოსწავლეები გაეცნენ ნიკო კეცხოველის სასკოლო პროექტის პირობებს, გასული წლების გამოცდილებას, მიიღეს რჩევები საკონკურსო აქტივობების განხორციელებასთან დაკავშირებით.

შეხვედრის დროს ისაუბრეს იმ უნარებზე, რასაც ავითარებს მოსწავლეებში მსგავს ინტერვენციებში მონაწილეობა-გუნდურობა, ლიდერობა, პრობლემების გადაჭრა, კრიტიკული აზროვნება. ასევე მოისმინეს რჩევები პროფორინტაციის კუთხით, სამომავლო პროფესიის არჩევისას ოცდამეერთე საუკუნის პროფესიებისა და რეგიონული სპეციფიკის გათვალისწინების აუცილებლობაზე.

კლუბის ხელმძღვანელმა მათა ლაპიაშვილმა აღნიშნა, რამდენად მნიშვნელოვანია მოსწავლეებში საკლუბო მონაწილეობის განხორციელებისა თვითმართვისა და

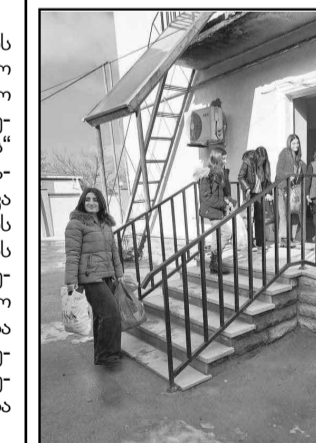
თვითრეგულაციის უნარების განვითარება, პასუხისმგებლობის აღება და ინდივიდუალური წვლილის შეტანა კლუბის განვითარებაში.

მათა ლაპიაშვილმა შეხვედრის მონაწილეებს მიანოდა სასიხარულო ინფორმაცია, რომ მისი საკლუბო პროექტი „თანატოლგანმანათლებლები - მდგრადი მომავლისთვის“ გამარჯვებულია სასკოლო ინიციატივების კონკურსში და მოიპოვა გრანტი, რაც მოხმარდება კლუბის მიმდინარე სემესტრის აქტივობებს - ჩატარდება ტრენინგები, კონფერენციები, ამოქმედდება სამაგიდო თამაშების კლუბი, დაფინანსდება აქტიური მოსწავლეების ვიზიტები საგანმანათლებლო და პროფესიულ დანერგულებებში, შეიქმნება „მშობელთა სკოლა“ და სხვა.

შეხვედრაზე აღინიშნა, რომ კლუბის აქტიურობა მაღალია. ორ თვეში განხორციელდა ცხრა მნიშვნელოვანი საკლუბო პროექტი, რამაც კლუბს მოუტანა 240 ნერგი (ნერგი კონკურსის შეფასების ინსტრუმენტი). განიხილეს სამომავლო გეგმები და გააზიარეს ნერგების დაგროვებით კონკურსში საპრიზო ადგილის მოპოვების მოლოდინები. შეხვედრის დასასრულს შეთანხმდნენ, რომ სემესტრის ბოლოს შეარჩევენ ყველაზე აქტიურ 8 მოსწავლეს, ვინც დაჯილდოვდება და წარსდგება რეგიონულ კონფერენციაზე.

სამკვლევარო აქცია სატნოების სახლში

იანვარი სიღარიბის აღმოფხვრის თვეა! ეკოკლუბმა „კამბისენე“ გადანიშნა, საკუთარი წვლილი შეიტანა ამ რთული პრობლემის აღმოფხვრაში და გააჩუქეს ძველი ნივთები და ტანსაცმელი. საქველმოქმედო აქციის სფეროში მდებარე სატნოების სახლში მსგავსი საქველმოქმედო ღონისძიებები სხვადასხვა სფეროში ორგანიზებით ხშირად ტარდება და ბენეფიციარები უყურადღებობას არ უჩივიან.

მოსწავლეები, ეკოკლუბის აქტივისტები და მოხალისეები: ანანო ყაჭაშვილი, კოტე ყოჩიაშვილი, სალო ლაპიაშვილი, სალი ნატროშვილი, მარიამ ქადაგიშვილი, მარიამ ბოსტაშვილი და ანანო გიგაური. მათ მოგროვებული ნივთები სატნოების სახლში ეკოკლუბის ხელმძღვანელმა მათა ლაპიაშვილთან ერთად მიიტანეს. დედოფლისწყაროს ცენტრში მდებარე სატნოების სახლში მსგავსი საქველმოქმედო ღონისძიებები სხვადასხვა სფეროში ორგანიზებით ხშირად ტარდება და ბენეფიციარები უყურადღებობას არ უჩივიან.

გვერდი მოამზადა ილია მარტყოფლიშვილმა

პირველი ქიზიყელი ტრაქტორისტი ქალი

ქიზიყი ჩალაუბნის გადასახვევიდან იწყება. წინათ ამ კუთხეს კამბეჩოვანსაც უწოდებდნენ. ამბობენ, ქიზიყელებს იმდენი კამეჩი ჰყავდათ, მდინარე ალაზანში რომ წვებოდნენ, წყალი ნაპირებიდან გადმოდიოდაო. იქაურების წინაპრები კამეჩებით ხნავდნენ, თესავდნენ და იმკიდნენ მოსავალს, შემდეგ კი კამეჩი ტრაქტორით შეცვალეს და ბარაქიან მიწაზე ხნულეებს რკინის ძლიერი მანქანით ავლებდნენ. გლეხკაცის წელში გამართავ და ქვრივობლების მარჩენალ ტრაქტორს ქიზიყელებმა სიღნაღი-მალაროს გამყოფ გზაზე ძეგლი დაუდგეს, გვერდით ურემიც მიუყენეს, ვითომ ყველამ კარგად დაინახოს, რანი ვიყავით და რანი გავხდითო.

ქიზიყის კახეთის ორი მუნიციპალიტეტი მიეკუთვნება - სიღნაღი და დედოფლისწყარო. როგორც ჩანს, დედოფლისწყაროელებმა იფიქრეს, თხა თხაზე ნაკლები მგელს შეუჭამიაო და, ზემო ქედის შესასვლელთან მათაც ძეგლად აქციეს რკინის გიგანტი. ამიტომ ქიზიყელები დღესაც ასე სვამენ საკუთარი კუთხის სადღეგრძელოს: - ორ ტრაქტორს შორის მოქცეულ ჩვენს ლამაზ კუთხეს, ქიზიყს გაუმარჯოსო! როგორც გავარკვიეთ, სიღნაღის მუნიციპალიტეტში კვარცხლბეკზე შემდგარი ტრაქტორი საქართველოში პირველ მექანიზატორ ქალს, **ელენე ნატროშვილს** სიცოცხლეშივე მიუძღვნეს. დაფასება და პატივისცემაც ასეთი უნდაო, ამბობენ ქიზიყელები და ელენეს ტრაქტორს იყენებენ, როცა სტუმრისთვის გზის მიინიშნება სურთ - „ელენეს ტრაქტორთან მარჯვნივ გადაუხვიე“, „ნატროშვილის ტრაქტორიდან გზა პირდაპირ გააგრძელე და ჩვენს სოფელში მოხვალ“ და ა.შ.

ელენე სოფელ ტიბაანში ცხოვრობდა და კოლმეურნეობაშიც იქვე მუშაობდა. რუსეთ-გერმანიის ომის დროს ტრაქტორზე დაჯდა და ოჯახი რომ ერჩინა, დღედღამე შრომობდა. ამბობენ, ხშირად ტრაქტორს ჩიხტიკოპით თავშეპურული მართავდაო.

სათუნა ათანალიშვილი, ელენე ნატროშვილის შვილთაშვილი:

- ჩემი დიდი ბებია, ელენე ნატროშვილი რომ გარდაიცვალა, მეექვსე კლასის მოსწავლე ვიყავი. უამრავი შვილიშვილი და შვილთაშვილი ვყავდით და ზედმეტად ბავშვებსაც არ გვეფერებოდა. სოფელ ტიბაანში დიდი სახლი გვექონდა და ყველას საკუთარ ოთახში გვეძინა. ელენე ბაბო თავის ოთახში კი გვიშვებდა ბავშვებს, მაგრამ გვეუბნებოდა, რასაც აიღებთ, იმავე ადგილზე დადეთო. თავისი ნივთების გადაადგილების უფლებას არავის აძლევდა.

1901 წლის პირველ იანვარს სოფელ ოზაანში დაიბადა. მის მშობლებს, მოსე და მამო ოზაანელებს 5 ქალიშვილი ჰყავდათ, მაგრამ ელენე ყველასგან გამორჩეული ყოფილა - თამამი, დამოუკიდებელი, თავისებური ხასიათის... მისი ცხოვრების შესახებ წლების წინ ბროშურაც გამოსცეს, სადაც მისი ბა-

ვშობა ასეა აღწერილი: „ზაფხულის ცხელი ხვატი იწვა ოზაანელ გლეხთა ყანებში. გახურებული კალოობა იყო. ისმოდა ყიჟინა და გადაძახილი. მოსეს კალოზე 14 წლის ელენა დამდგარიყო კევრზე და ცხენს ომახიანად ერეკებოდა. ოფლი ნაკადად მოედინებოდა ქალიშვილის თავსაფრით მოჩრდილულ სახეზე. გაგანია სიცხეში ნიავიც არსაიდან იძვროდა. უცებ მეზობელ კალოზე წივილ-კივილი ატყდა, ელენემ კევრი შეაჩერა და შემფოთებულმა გახედა აფიფივებულ კალოს. სიცხისაგან შეწუხებულ ცხენს კევრი აეთრია და მინდორში გავარდნილიყო. დასაჭერად გამოქცეული ხალხის დანახვაზე უფრო გაგიჟდა პირუტყვი, მოტრიალდა და პირდაპირ ჩრდილში მოთამაშე ბავშვებისკენ გავარდა. ვილაცამ განწირულად იკვილა. ბავშვები ფეხზე წამოკვივდნენ. ზოგი ატირდა, ზოგი კი ენაჩავარდნილი შესცქეროდა მათკენ მომქოლავ დორბლადენილ ცხენს და, ვიდრე ვაჟკაცები გამოერკვეოდნენ, ცხენთან ტანმალაღი, კაფანდარა ქალიშვილი მიიჭრა, ლაგამს სწვდა და პირუტყვი დაიოკა. როცა მისაშველებლად კაცები მიიჭრნენ, დაინახეს - სახეგაფთვრებულ გოგონას დაძაბულობისგან ჩათეთრებული ხელებით მტკიცედ ეჭირა გავემებული, ახლა კი დადინჯებული და მორჩილი ცხენი. დიდხანს ლოცავდნენ ქალები მოსეს და მამოს ასეთი შვილის გაზრდისთვის. ამიტომაც, სოფელმა ელენეს „მოსეს ბიჭი“ შეარქვა“.

- ელენე ჯერ კიდევ ბავშვი ყოფილა, მშობლებს რომ გაუთხოვიათ...

- 14 წლის იყო, რომ გაათხოვათ თავისივე სოფელში, ოზაანში. პირველი მუდღე მეცხვარე ვასო ყაჭაშვილი ჰყავდა. ვასოს ცხვარი მთაში დაჰყავდა და იქ დამართნია ფილტვების ანთება, რის გამოც მალევე გარდაცვლილა. ორი პატარა შვილი დარჩა - მარიამი (მარო) და პაპაჩემი, მიხეილი. დაქვრივებული ელენე ბაბო შემდეგ სოფელ ტიბაანში ნატროშვილზე გათხოვილა, და ქმრის გვარი მიუღია. მეორე ქორწინებიდან შვილი არ შესძენია, მაგრამ მის ქმარს ჰყავდა პირველი ქორწინებიდან 4 თვის ვაჟი, არჩილი. პაპაჩემსა და არჩილს შორის ასაკობრივი სხვაობა ერთი წელიც არ ყოფილა. ელენე ბაბოს არჩილი ისე უყვარდა, საკუთარი შვილებისგან არ ასხვავებდა. მეორე ქმარიც ფილტვების ანთებით გარდაცვლია და სამი ბავშვი მარტოდ-მარტო გაუზრდია.

- სამი შვილი რომ ჰყავდა სარჩენი, ტრაქტორზე მუშაობა ამიტომ გადანვიკია?

- ელენე ბაბო სხვა ქალებივით მუშაობდა კოლექტივში. 1941 წელს პაპაჩემი ომში წაუყვანიათ. არჩილს უთქვამს, ჩემი ძმა სამშობლოს იცავს და მე სახლში რა გამაჩერებსო, და ისიც მოხალისედ წასულა ფრონტზე. იმ პერიოდში ელენეს ქალიშვილი უკვე გათხოვილი ყოფილა და ბაბო

მარტო დარჩენილა. გაჭირვების წლები იყო, მარტოხელა ქალს თავი უნდა გაეტანა და არჩილის დანატოვარი ცოლ-შვილისთვისაც მიეხედა. როცა კოლმეურნეობაში უთქვამთ, ზურგში საქმიანობა არ უნდა შეეწყვიტოთ, ტრაქტორის მართვა ქალებმაც უნდა ისწავლოთ, საქართველოში პირველს ელენეს უთქვამს, მე შემასწავლეთ და ვიმუშავებო. ასე გახდა ელენე ბაბო პირველი მექანიზატორი ქალი საქართველოში. 1941 წელს დაიწყო მუშაობა და 1961 წლამდე ტრაქტორი არ მიუტოვებია. ომიანობის წლებში მარტო სიღნაღის რაიონში თურმე 30 ქალი მართავდა ტრაქტორს.

- შვილიშვილებსა და შვილთაშვილებს მექანიზატორის რთული საქმიანობის შესახებ ბაბო არ გიყვებოდა?

- სოფლის ხალხისგან მაქვს მოსმენილი ეს ამბავი, თურმე ტრაქტორზე რამდენიმე კაცი იჯდა. ღამით, როცა მათ ეძინათ, ელენე ტრაქტორის შუქებს ანთებდა და ისე მუშაობდაო. მამაკაცები ისეთ პატივს სცემდნენ მშრომელ ქალს, რომ ცუდი არასდროს უკადრებიათ, ეხმარებოდნენ და გვერდში ედგნენ. თურმე მინდორში ტრაქტორისტი ვაკნებში ცხოვრობდნენ. მინდვრიდან დაბრუნებულ ელენეს უამრავი საქმე ხვდებოდა - ვახშამი იყო გასამზადებელი, დასარეცხიც ჰქონდათ ტრაქტორისტიებს. შემოდგომაზე წვიმები წამოვიდოდა და ცოტა ხნით შეფერხდებოდა მინდვრის სამუშაო. ასეთ დროს ელენე ბაბო მატყლს ართავდა, წინდებსა და ხელთათმანებს, თბილ შარფებს ქსოვდა, ჩურჩხელებს დაამატებდა და ფრონტზე გზავნიდა.

ბაბო ამბობდა ხოლმე, გოგო-ბიჭებს ისე ვარგებდი, ვასწავლიდი, ვუხსნიდი, იმდენს ვუყვებოდი მექანიზატორის პროფესიაზე, რომ მათაც ტრაქტორისტიობის სურვილი უჩნდებოდათო. ომის პერიოდში და მერეც კახეთში ბევრი ქალი მიუჯდა ტრაქტორს.

ტრაქტორის გაფრთხილება ისწავლეთო, არიგებდა ელენე ბაბო ტრაქტორისტიებს, თვითონ არასოდეს გადაადგებდა ტრაქტორის გაცვეთილ ნაწილს, ვინ იცის, როდის დამჭირდებაო. თანდათან დაოსტატდა. მძღავრი მანქანა-ტრაქტორების ცოდნაში ბევრი ვერ შეედრებოდა. თვალდახუჭულს შეეძლო დაეშალა და ისევე უნაკლოდ აეწყო თავისი „რკინის რაში“.

ელენე ბაბოს მთელი სიცოცხლე კაბა ეცვა, შარვალი არასდროს სცმია. თავზე კი ან თავშალი ეხურა, ან ჩიხტიკოპი. ამბობენ, ტრაქტორზე მუშაობის დროსაც არ იცილებდა ჩიხტიკოპსო.

- ქიზიყის შემოსასვლელში, კვარცხლბეკზე მდგარ ტრაქტორზე მუშაობდა ელენე ნატროშვილი?

- ზოგი ამბობს, რომ ბებოს ტრაქტორია და უბრალოდ, მერე გადაღებეს, ზოგი სხვა ტრაქტორისტი ქალს მიაწერს. დაზუსტებით მხოლოდ ისაა ცნობილი, რომ ქიზიყის შემოსასვლელ-

ში ტრაქტორი კვარცხლბეკზე ბებიჩემის პატივსაცემად დადგეს.

ბებოს, 60 წლის რომ გახდა, გრანდიოზული დაბადების დღე გადაუხადეს. ღონისძიებას ესწრებოდნენ მოსკოვიდან ჩამოსული მაღალი თანამდებობის პირები. საქართველოს მთელი მთავრობა ტიბაანში იყო.

ტრაქტორისტიობის შემდეგაც არ შეუწყვეტია შრომა ბაბოს, მეძროხეობის ე.წ. კულტურულ ფერმაში დაიწყო მუშაობა. ძროხებს მანამდე უვლიდა, სანამ წლები არ მოემატა და არ დაუძლურდა.

ელენე ბაბო სამი მონვევის საქართველოს უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი იყო. სხდომებისა და ყრილობების დროს თბილისიდან უგზავნიდნენ ავტომანქანას და დიდი პატივით მიჰყავდათ, სასტუმროში ასვენებდნენ და შემდეგ თავადვე ჩამოჰყავდათ სოფელში. იქაც შავი კაბითა და ლეჩაქით დადიოდა. ბაბოს გერი შვილი, არჩილი, ომში დაიკარგა. ფეხმძიმე ცოლი დარჩა. არჩილის დალუპვა მწარედ განიცადა. მამინ კიდევ ერთხელ ჩაიცვა შავი კაბა და სიკვდილამდე აღარ გაუხდა.

მიუხედავად იმისა, რომ ტრაქტორს შესანიშნავად მართავდა, შლიდა და აწყობდა, ბაბოს საკუთარი ავტომანქანა არ ჰყოლია. მანქანის მართვაც არ იცოდა, თორემ ისე იყო ხელისუფლებისგან დაფასებული, ალბათ, არუქებდნენ კიდევ. მის სიცოცხლეში გადაიღეს დოკუმენტური ფილმი, სადაც მეც ვმონაწილეობ. 6 წლის ბავშვი მალაპარაკეს, როგორი სახელოვანი და საამაყო ბაბო მყავდა.

ელენე ბაბო მეოთხე თაობის შთამომავლებს მოესწრო. 1986 წლის აგვისტოში გარდაიცვალა სიბერით. ზაფხული იყო და გვითხრეს, რომ საქართველოს მთავრობასთან ერთად ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენლებიც აპირებდნენ დასწრებას, მაგრამ მნიშვნელოვანი შეხვედრები ჰქონდათ დაგეგმილი და მოსკოვიდან ჩამოსვლას ვერ ახერხებდნენ. ამის გამო 11 დღე არ დაგვასაფლავებინეს მიცვალებული. ოჯახი ისე გავწამდით, აღარ ვიცოდით, რა გავკეთებინა.

უამრავი ჯილდო ჰქონდა მიღებული. როცა გარდაიცვალა, ადგილობრივმა ხელისუფლებამ ბალიშები შეაკერინა, მასზედ დაბრძანებული მედლები შემოუნყვეს მიცვალებულს გარშემო და სკოლის მონაფები დაუყენეს ყარულში. როგორც დედაჩემი ამბობს, მერე სიღნაღის რაიკომიდან მოვიდნენ სახლში და ცეკას ხალხი მოიყოლეს. მათ წაიღეს ბაბოს მედლები და სიგელები, თითქოს მუზეუმში, თუმცა ამ ნივთების ასავალ-დასავალი ვეღარ გავარკვიეთ. სოფლის სასაფლაოზე ბაბოს საფლავი სხვებისგან განსხვავებული მხოლოდ იმითაა, რომ ფოტოსურათზეც ჩიხტიკოპი ახურავს.

ეკოლოგიური სათამაშო = ბავშვის უსაფრთხო მომავალს

„სამწუხაროა, მაგრამ არ მგონია, რომ ჩვენს ქვეყანაში სათამაშოების უსაფრთხოება რეგულირდებოდეს. იმ მიდგომას, რომ ძვირიათა სათამაშო და მისი ყიდვა აუცილებლად სჯობს, არ ვემხრობი. ეს ფაქტორი არასდროსაა პრიორიტეტული. ჩემი შვილები პატარები რომ იყვნენ, მათთვის ხის სათამაშოებს ვანიჭებდი უპირატესობას, შეუღებავს, რადგან შეღებვით შეიძლება მავნე ყოფილიყო. ახლა, როდესაც შედარებით გაიზარდნენ და პირში ალარ იღებენ სათამაშოებს, დიდ ყურადღებას ალარ ვაქცევ, თუმცა, სამ წლამდე ვითვალისწინებდი სათამაშოს ასაკობრივ შეზღუდვას, მცირე ზომის დეტალები რომ არ გადაეყლაპათ ბავშვებს. სხვა ფაქტორებს, ძირითადად არ დავკვირვებოვარ. ამჟამად, ჩემი პრიორიტეტი სათამაშოს შექმნისას, მისი ხარისხია. ძალიან პატარა ასაკში, ძირითადად, უსაფრთხოების მიზნით, აფთიაქში ხაერეგულირებადი სათამაშოებს: რბილ, რეზინის თუ სილიკონის. ჩემთვის, თითქოს, მეტად სანდოა იქ შექმნილი პროდუქცია. იმედია, საქართველოს სააფთიაქო ქსელეში მანაც კონტროლდება პროდუქციის ხარისხი. საბედნიეროდ, სათამაშოსგან გამონვეული ჯანმრთელობის პრობლემები არ გვექონია.“

„ყიდვის დროს ყურადღებას ვაქცევ იმას, თუ რომელი ასაკისთვისაა განკუთვნილი სათამაშო, რადგან ასაკობრივი სხვაობის გამო შეიძლება ერთი ბავშვისთვის საზიანო იყოს და მეორესთვის არა. მცირე დეტალებიანი სათამაშოები განსაკუთრებით საფრთხილია, თუ მას დაუფიქრებლად ვიყიდით. აუცილებლად ვაქცევ ყურადღებას სათამაშოს შემადგენლობას, რადგან ჩემი პატარა შვილი ყველა სათამაშოს შიგთავსით ინტერესდება, ხსნის და ვცდილობ გავაკონტროლო, რაიმე საზიანო არ ჩაიდოს პირში. აუცილებლად ვაკვირდები მწარმოებელ ქვეყანასაც, რადგან ზოგიერთი ქვეყნიდან შემოსული პროდუქცია ხშირად ტყვიის დიდ ოდენობას შეიცავს, რაც საზიანოა ბავშვის ჯანმრთელობისთვის. გარდა ამისა, ყოველთვის ვცდილობ შევარჩიო განმავითარებელი სათამაშოები, რომელიც, გართობასთან ერთად, განვითარებასაც შეუწყობს ხელს. ხარისხი ნადვილად მნიშვნელოვანია, რადგან ყოფილა შემთხვევა, სათამაშოს შექმნიდან ძალიან მალე გასვლია ფერი და გაფუჭებულა. საბედნიეროდ, ჯანმრთელობის პრობლემები არასდროს გვექონია სათამაშოს გამო.“

გსებულ 77 სათამაშოს, ხოლო 4 ეკონომიკურ ოპერატორს დადასტურებული საფრთხის საფუძველზე დაევალა ბაზარზე განთავსებული 4 სათამაშოს გამოთხოვა. გარდა ამისა, ადგილობრივ ბაზარზე ტექნიკური შემონმება ჩაუტარდა 28 ეკონომიკური ოპერატორის მიერ ბაზარზე განთავსებულ 71 სათამაშოს.

„8 სათამაშოს შემთხვევაში ველოდებით ლაბორატორიული კვლევის შედეგებს, ხოლო 26 სათამაშოს შემთხვევაში ლაბორატორიული კვლევებით დადგინდა, რომ არსებობს შემდეგი სახის შეუსაბამობები: სათამაშო ფრჩხილის ლაქის ნაკრების (სერია MBK-326, მწარმოებელი MEI BO KAI) ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგად დადგინდა, რომ სათამაშო შეიცავს 191.8 მგ/კგ ტყვიას, რაც 95.9-ჯერ აღემატება დასაშვებ ლიმიტს. ეკონომიკურ ოპერატორს დაევალა აღნიშნული სათამაშოს გამოთხოვა; მუსიკალური სათამაშოს ქსილოფონის (სერია/მარკა: frog insects knock xylophone მწარმოებელი - Mut) ლაბორატორიული შემონმებისას დადგინდა, რომ სათამაშოს ძვრება საღებავი, რომელმაც შესაძლოა, გამოიწვიოს სასუნთქი გზების დაზიანება და ბავშვის გაგუდვა, ვინაიდან ქსილოფონი განკუთვნილია სამწლამდე ასაკის ბავშვებისთვის, რომელთა დამახასიათებელი ქცევაა სათამაშოების პირში ჩადება და შესაბამისად, სამ წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის განკუთვნილი სათამაშო არ უნდა შეიცავდეს მცირე ზომის ნაწილებს და არ უნდა ძვრებოდეს ისინი;

სხვადასხვა ოპერატორის მიერ ბაზარზე განთავსებული 8 ტყლარნის ლაბორატორიული შემონმების შედეგად დადგინდა, რომ თითოეული ტყლარნი შეიცავს ბორის მიგრაციის დასაშვებ ნორმაზე მეტ ოდენობას, რომელიც თითოეულ შემთხვევაში 2-ჯერ, 10-ჯერ და 30-ჯერაც კი აღემატებოდა დასაშვებ ნორმას. ბორი წარმოადგენს კანცეროგენურ, მუტაგენურ და ტოქსიკურ რეპროდუქციის CMR ნივთიერებას, რომელიც იწვევს ბავშვის ორგანიზმის გამოუსწორებელ დაზიანებას, როგორცაა სიმსივნე, მუტაცია ან რეპროდუქციული მონამვლა. ეკონომიკურ ოპერატორებს დაევალა აღნიშნული სათამაშოების გამოთხოვა; სამ წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის განკუთვნილი 13 სხვადასხვა სათამაშოს შემონმების შედეგად დადგინდა, რომ სათამაშოებს ძვრებოდა მცირე ნაწილები. აღნიშნული სათამაშოებია: სათამაშო ქსილოფონი (სერია/მარკა: HP622, მწარმოებელი - HAO PENG DA TOYS FACTORY); სააბაზანო სათამაშო (სერია/მარკა: 111-1 მწარმოებელი - XIONG LI TOYS FACTORY); სათამაშო ქსილოფონი (სერია/მარკა: NO 969-2, მწარმოებელი - PENG SHENG); საჩხაკუნო სათამაშო (სერია/მარკა: უცნობი, მწარმოებელი - უცნობი); საჩხაკუნო სათამაშო (სერია/მარკა: უცნობი, მწარმოებელი - მელიე ბაბ); სააბაზანო სათამაშო (სერია/მარკა: უცნობი, მწარმოებელი - SHFNG DA HONG TOYS); მუსიკალური სათამაშო (სერია/მარკა: უცნობი, მწარმოებელი - უცნობი); სათამაშო ქსილოფონი (სერია/მარკა: უცნობი, მწარმოებელი - ვივი wood toys); საჩხაკუნო სათამაშო (სერია/მარკა: 514, მწარმოებელი - უცნობი); სათამაშო იარაღი (მწარმოებელი: უცნობი, სერია/

მარკა 949-32); სათამაშო ქსილოფონი (სერია/მარკა: უცნობი, მწარმოებელი - უცნობი); სათამაშო ქსილოფონი (სერია/მარკა: უცნობი, მწარმოებელი - JIAYI toys factory). ეკონომიკურ ოპერატორებს დაევალა აღნიშნული სათამაშოების ბაზრიდან ამოღება. სათამაშო იარაღების (სერია/მარკა - 320-3, მწარმოებელი - უცნობი); (მწარმოებელი: უცნობი, სერია/მარკა 949-32) ლაბორატორიული შემონმებისას დადგინდა, რომ იარაღის ტყვიებს ძვრება მცირე ნაწილები, რომლებიც შეიძლება მოხვდეს ბავშვის ხორხში და გამოიწვიოს ზედა სასუნთქი გზების რესპირატორული გართულებები. ეკონომიკურ ოპერატორებს დაევალა აღნიშნული სათამაშოების ბაზრიდან ამოღება. სათამაშო კარვის (მწარმოებელი - უცნობი, სერია/მარკა - NO.333-164) ლაბორატორიული შემონმებისას დადგინდა, რომ სათამაშო კარავზე არ არის დატანილი გამაფრთხილებელი მითითება - „გაფრთხილება - მონადედე ტყცხლს“. ეკონომიკურ ოპერატორს დაევალა აღნიშნული სათამაშოს რეალიზაციის შეჩერება“; - აცხადებენ სააგენტოში.

რაც შეეხება 2020 წლის მონაცემებს, 2020 წლის განმავლობაში სამომხარებლო პროდუქტებზე ზედამხედველობის დეპარტამენტმა შეამოწმა 109 ეკონომიკური ოპერატორის მიერ ბაზარზე განთავსებული 361 სათამაშო. შედეგად, გაიცა რეკომენდაციები ეკონომიკური ოპერატორების საქმიანობის რეგულაციასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. „22 სათამაშო გაიგზავნა საზღვარგარეთ არსებულ შესაბამის აკრედიტებულ ლაბორატორიაში ქიმიურ შემადგენლობაზე შესამოწმებლად, სადაც ორმა მათგანმა, კერძოდ ტყლარნებმა, ვერ დააკმაყოფილა სათამაშოების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული მოთხოვნები. პირველ შემთხვევაში (მწარმოებელი შპს „გამა“, სერიის ნომერი-762450017573) შემონმების შედეგად დადგინდა, რომ ქიმიური ელემენტი ბორის მიგრაცია იყო 1038.52 მგ/კგ, რაც სამჯერ აჭარბებს საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 20 იანვრის No47 დადგენილებით დამტკიცებულ „სათამაშოების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტით“ დადგენილ ნორმას. მეორე ტყლარნთან დაკავშირებით დადგინდა, რომ ქიმიური ელემენტის, ბორის, მიგრაცია იყო 537.15 მგ/კგ, რაც ორჯერ აღემატება „სათამაშოების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტით“ განსაზღვრულ ნორმას“, - აღნიშნულია სააგენტოს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

აღამიანის ბანკითარაპის ფიზიკური, კომპიუტერი (ანუ შპსი-ს-ს-ს) და უსიპოსოციალური სწავლობიან, ბავშვის ფიზიკურ განვითარებაში, სანსორული და მოტორული უნარების სტიმულირაციის, სათამაშოს ერთ-ერთი ნაგყვანი როლი აქვს. შესაბამისად, ასეთი მნიშვნელოვანი ფუნქციური დატვირთვის მიღწევისთვის, არათუ სასურველი, არამედ, აუცილებელია, იყოს ეკოლოგიურად სუფთა და უსაფრთხო.

მომზადდა შუშუნა ყანაპვილიძე

ეს მშობლების მოსაზრებებია, რომლებიც ხშირად არჩევენ სათამაშოებს საკუთარი შვილებისთვის. ყველამ ვიცით, რომ პირველი, რაც ბავშვის გასახარებლად უფროსებს ახსენდებათ - სათამაშოა. ის ნებისმიერი ასაკის ბავშვისთვის საყვარელ გასართობს და თავშესაქცევს წარმოადგენს. სამწუხაროდ, ყველაფერი, რაც სათამაშოების სექციების თაროებზე გვხვდება, არ არის უსაფრთხო. ფენოლი, ტყვია, ვერცხლისწყალი, დარიშხანი და სხვა ტოქსიკური და მავნე ნივთიერებები შეიძლება საბავშვო სათამაშოების შემადგენლობაში იყოს. ამიტომ, ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ სათამაშოს არჩევას დიდი ყურადღებით მოვეციდეთ.

სათამაშოში არის პროდუქტები, რომლებიც, დაპროექტებულია ან განკუთვნილია 14 წლამდე ასაკის ბავშვების მიერ სათამაშოდ გამოყენებისათვის, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული პროდუქტი დაპროექტებულია ან განკუთვნილია მხოლოდ სათამაშოდ გამოყენებისთვისა თუ არა. მაგ; შემცენებითი და საექსპერიმენტო სათამაშო ნაკრებები, ფუნქციონალური სათამაშო უანზლები, სათამაშოს ფორმის ზურგჩანთები, საბავშვო სამაგიდო თამაშები, გასაღების ბრელოკი, რომელსაც სათამაშოს ფორმა აქვს, სათამაშოს ფორმის სათელეი, სათამაშოს ფორმის კალამი, ან რომელიმე სათამაშო აქვს თავზე მიმაგრებული, გასაფერადებელი ნიგნები, ხმოვანი ნიგნები, ნაჭრის ხმოვანი ნიგნები და ა.შ. აღნიშნული ჩამონათვალი არ წარმოადგენს სათამაშოების სრულ სიას, ნებისმიერი პროდუქტის სათამაშოების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის რეგულირების სფეროში მოქცევის საკითხი უნდა გადაწყდეს ინდივიდუალურად.

სათამაშოების უსაფრთხოების შესახებ მოთხოვნები განსაზღვრულია საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 20 იანვრის N47 დადგენილებით დამტკიცებული „სათამაშოების უსაფრთხოების შესახებ ტექნიკური რეგლამენტით“, რომლის მოქმედება არ ვრცელდება შემდეგ სათამაშოებზე:

- ა) საჯარო გამოყენებისათვის განკუთვნილი სათამაშო მოედნების მოწყობილობები;
- ბ) საჯარო გამოყენებისათვის განკუთვნილი, მონეტებზე ან მათ გარეშე მომუშავე ავტომატური სათამაშო მანქანები;
- გ) წვის ძრავით აღჭურვილი სათამაშო მანქანები;
- დ) სათამაშო ორთქლის ძრავები;
- ე) შურდულები და კატაპულტები. პროდუქტში აუცილებლად უნდა იყოს დატანილი შემდეგი ინფორმაცია:
  - 1) მწარმოებლის მონაცემები (სახელი, საფაქრო სახელი ან ნიშანი და ზუსტი მისამართი, სადაც დაკავშირება შეიძლება), პროდუქტის ტიპი, სერია, პარტია და მოდელის ნომერი.
  - 2) პროდუქტს თან უნდა ახლდეს უსაფრთხოების შესახებ ინფორმაცია და მოხ-

მარების ინსტრუქციები ქართულ ენაზე.

3) პროდუქტზე ან შეფუთვაზე დატანილ უნდა იყოს იმპორტიორის საიდენტიფიკაციო და საკონტაქტო ინფორმაცია.

4) პროდუქტზე დატანილი უნდა იყოს გამაფრთხილებელი ნიშნები იმ საფრთხეებზე, რომლებიც შეიძლება გამოიწვიოს სათამაშომ. გაფრთხილებები შეიძლება დატანილი იყოს როგორც წარწერების სახით, ისე პიქტოგრამების ან ორივე ერთად.

5) პროდუქტზე ინფორმაცია იმგვარად უნდა იყოს დატანილი, რომ აღსაქმელად და გასარჩევად იყოს მარტივი.

მომხმარებლის უფლებები:

1) მომხმარებელი უფლებამოსილია საჯაროდ საფრთხის აღმოჩენის შემთხვევაში, შეატყობინოს ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტოს რეაგირებისათვის კონფიდენციალურობის პირობების დაცვით.

2) მომხმარებელს აქვს უფლება მოიხმაროს მხოლოდ ისეთი პროდუქტი, რომელიც უსაფრთხოა მისი სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისთვის, გარემოსთვის და საკუთრებისთვის.

3) მომხმარებელი უფლებამოსილია სათამაშოებზე დატანილ გამაფრთხილებელ ნიშნებს, ასევე ინსტრუქციას და უსაფრთხო მოხმარების ნუსებს გაეცნოს სახელმწიფო ენაზე.

4) მომხმარებელს უფლება აქვს იცოდეს, ვის მიერ წარმოებულ და იმპორტირებულ სამომხმარებლო პროდუქტს მოიხმარს და საქროების შემთხვევაში შეიძლება მათთან დაკავშირების შესაძლებლობა.

5) მომხმარებელს აქვს უფლება მოიხმაროს მხოლოდ ისეთი პროდუქტები, რომელიც შემონმებულია შესაბამისი სტანდარტების მიხედვით.

აღსანიშნავია, რომ 2021 წლიდან 2022 წლის 30 ნოემბრის ჩათვლით, 31 ეკონომიკური ოპერატორის მიერ ბაზარზე განთავსებულ 77 სათამაშოს დოკუმენტური შემონმების შემდეგ, რეალიზაცია შეუჩერდა, ტექნიკური შემონმების საფუძველზე კი, რიგი დარღვევები გამოვლინდა სათამაშო ფრჩხილის ლაქის ნაკრებში, მუსიკალურ სათამაშო ქსილოფონსა და 8 სახეობის ტყლარნში. უფრო კონკრეტულად, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ბაზარზე ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ საჯარო ინფორმაციის თანახმად, აღნიშნული პერიოდში წინასწარი შეტყობინების საფუძველზე შემონმდა შემოსავლების სამსახურის საბაჟო გაფორმების ეკონომიკური ზონებიდან შემოსული 8146 სათამაშო.

სააგენტოს სტატისტიკის თანახმად, ადგილობრივ ბაზარზე დოკუმენტური შემონმება ჩაუტარდა 45 ეკონომიკური ოპერატორის მიერ ბაზარზე განთავსებულ 130 დასახელების სათამაშოს, საიდანაც რეალიზაცია შეუჩერდა 31 ეკონომიკური ოპერატორის მიერ განთა-

ერთი წელი მეფე დიმიტრის გარდაცვალებიდან

ხორნაბუჯისა და ჰერეთის ეპისკოპოს დიმიტრის გარდაცვალებიდან წლისთავზე დედოფლისწყაროს ლეთისმშობლის მიძინების საკათედრო ტაძარში წირვა ეპარქიის დროებითმა მმართველმა **მიტროპოლიტი თეოდორაქო (ჭუბუკი)** წმინდა სინოდის წევრებთან ერთად ჩატარდა, რის შემდეგაც ეპისკოპოს დიმიტრის საფლავზე მისი სულის მოსახსენიებელი პანაშვიდი ჩატარდა. წლისთავისთვის დედოფლისწყაროს ენგია წმინდა სინოდის 11 წევრი, მათ შორის იყო ჩვენი ეპარქიის ყოფილი ეპისკოპოსი **მალქინაძე ხაჩიკი**, რომელიც ახლა მარგვეთისა და უბისის ეპარქიაში მსახურობს და თავის დროზე საპატრიარქოში სწორედ მეფე დიმიტრისა და მეფე მელქისედეკს გაუცვალა ეპარქიები. პროცესს ესწრებოდნენ: ფოთისა და ხობის **მიტროპოლიტი გრიგოლ გარბიჭავაძე**; მცხეთის ეპისკოპოსი, **მიტროპოლიტი სტაჟანა კალიაჯიშვილი**; ბოლნისის **მიტროპოლიტი ნიკოლოზ ნიკოლოზი**; ზუგდიდისა და ცაიხის **მიტროპოლიტი გიორგი მარაშენიძე**; ხონისა და სამცხე-ჯავახეთის **მიტროპოლიტი სანა**; გარდაბნისა და მარტყოფის **ეპისკოპოსი იონა**; სურამისა და ხაშურის **ეპისკოპოსი სვიმეონ ცაქაშვილი**, აგარაკ-წალკის **ეპისკოპოსი გრიგოლ კაციანი** და ტიტულარული **მიტროპოლიტი სერაფიმე**.

მიტროპოლიტი თეოდორაქო: „მეფე დიმიტრი ერთ-ერთი გამორჩეული ეპისკოპოსი იყო წმინდა სინოდში. მართალია, საკმაოდ ახალგაზრდა წავიდა, მაგრამ ძალიან ბევრის გაკეთება მოასწრო ამ ეპარქიაში. ჩვენთვის ძალიან საინტერესოა მისი დაკარგვა, მაგრამ უფალმა იცის, ვის როდის ნაიყვანს ამ ქვეყნიდან. დაელოცავ დედოფლისწყაროს დაქვემდებარებულ სამწყსოს და უფალს შევთხოვ, რომ ცათა სასუფეველი დაუმკვიდროს მეფეს, ჩვენ ყველას კი მოგვცეს ძალა, რომ ღირსეულად გადავიტანოთ ეს ტკივილი. ბოლო დროს ისე ახლოს მოვიდა ადამიანებთან სიკვდილი, რომ ყველას შეგვეხო. ეს ქრისტიანულია, დიდი მამები მუდამ გვეუბნებიან, რომ სიკვდილი ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს. ამ ქვეყნად ისე უნდა ვიციხოვროთ, რომ სიკვდილის არ გვეშინოდეს. მეფე დიმიტრი ის ადამიანი, რომელმაც სწორად იცხოვრა და არ შეშინებია სიკვდილის. დარწმუნებული ვარ, ლეთის წინაშე ის გამართლებდა და სასუფეველს დაიმკვიდრებს“.

ლეთისმსახურებას მუნიციპალიტეტის ხელისუფლება და კახეთის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული გიორგი ალადაშვილიც დაესწრო. ეპისკოპოსი დიმიტრი ხორნაბუჯისა და ჰერეთის ეპარქიას 2015 წლის იანვრიდან გარდაცვალებამდე მართავდა და 46 წლის ასაკში კორონავირუსთან ბრძოლაში დამარცხდა...!

მიტროპოლიტი ნიკოლოზ ვანუშვილი: „დიდი დანაკლისია. ძალიან ახლოს ვიცნობდი, საოცრად გულისხმიერი იყო. თქვენს ეპარქიაში ერთი შეზღუდული შესაძლებლობების ადამიანი ვაგვიცანი, რომელიც ვერ გადაადგილდებოდა, მეფეს ჩავაბარე და ამ ოჯახს ისე უბატონა, გაკვირვებულ ვიყავი. დიდი ასაკი არ ჰქონდა, მაგრამ მინც ბავშვით იყო, საოცრად სუფთა, ნათელი პიროვნება იყო. ძალიან დიდ საქმეებს აკეთებდა ეპარქიაში და ვიცი,

დედოფლისწყაროლები დამეთანხმებიან. მეფე სერგის გარდაცვალების შემდეგ სერგის ეპარქია მან ჩაიბარა და ახელა საქმეს აკეთებდა. მაღლე უფალმა ნაიყვანა. ეს ხომ წმინდა ნინოს მხარეა და შემთხვევითი არ არის, რომ სწორედ ნინოობის დღეს მივხვართ მინას და ზეციურ სასუფეველში წმინდა ნინო მიეგება. მძიმე დანაკლისია, მაგრამ გვჯერა, რომ სული უკვდავია, ღმერთმა აცხონის და ნათელში დაანესოს მეფე დიმიტრის უკვადვი სული.“

მონაზონი ანანია: „მეფე დიმიტრის ჯერ კიდევ სტეფანე ხრისელის მონასტერში მორჩილებიდან ვიცნობდი. საფარში აღიზარდა, მეფე თეოდორეს სულიერი შვილი იყო და იქიდან მოპყვებულა მას. მეფე სერგის მისი მოძღვარი იყო. ძალიან განათლებული, ჭკვიანი, კეთილშობილი და უძლიერესი მლოცველი იყო. ისეთი გალობა იცოდა, ანგლოზის მსგავსი ხმა ჰქონდა და მისი გალობა უფალს ესმოდა. უაღრესად კარგი პიროვნება იყო და საუკეთესო თვისებები ჰქონდა“.

რაქიმბანდირი ოსოვანი წულაძე: „დიდი ტკივილი მაქვს და მიუხედავად იმისა, რომ მეფეზე 20 წლით უფროსი ვარ, მაინც დაობლების განცდა დამიბოვა. ამ შემთხვევაში წლებით არ განისაზღვრება და ეს სულიერი მომენტებია, რასაც ეპარქიაში განვიცდი. მე მამა ნაადრევად გარდაემეცვალა და დაახლოებით ისეთი განცდა განმიახლდა. მეფის სულიერი შვილებისთვის ძალიან მძიმე იყო ეს დანაკარგი. რა თქმა უნდა დიდი დანაკლისია, რადგან მეფემ ბევრი გააკეთა ეპარქიისთვის. ჯერ მხოლოდ სკოლის განვითარება კმარა, ამდენი ბავშვი ხარისხიან განათლებას იღებს. მისი ჩამოსვლის შემდეგ ეკლესია-მონასტრები, ბერ-მონაზვნები, მღვდელ-მონაზვნები გამრავლდა, ეს ყველაფერი მეფე დიმიტრის დანახარებაა. ძალიან მძიმეა მისი ამ ქვეყნიდან გასვლა, მაგრამ ლეთის განცხადებით ხდება ყველაფერი. ღმერთმა ასე ინება, ჩვენ რა თქმა უნდა ცრემლს ვღვრი, მაგრამ ღმერთის მიერ დანესებული კანონებს ვერ შევცვლით. შეგვიძლია მხოლოდ ვილოცოთ მისთვის“.

ზვიად სხენიაშვილი (ჩხოხოსანთა საზოგადოება): „ქიზიყელს თავი რომ შეაყვა-

რო, ძალიან ძლიერი ადამიანი უნდა იყო. ასე ვიტყვი, რომ უჩინრად ტკბილი ადამიანი იყო. ლეთისმსახურება იქნებოდა, ქველმოქმედება, თუ ადამიანური ურთიერთობები, ყველაფერი მოკრძალებული იყო. ახელა იერარქიის წარმომადგენელი, ეპისკოპოსი ასე თავმდაბალი და უბრალო იყო. ძალიან ჩემად აკეთებდა დიდ საქმეს, რისთვისაც უფალი მოვიდა ამ ქვეყნად და რისთვისაც ღმერთი ენაბა. მეფე დიმიტრის გარეშე ძალიან გაღარბდა ეპარქია და ჩვენი ქვეყანა, მაგრამ გამიდრდა ზეციურად. იქიდან მისი ლოცვა ნამდვილად შენევა საქართველოს. პატრიარქის მაგალითზე მე მოძღვრებს ვფასებ არა მხოლოდ სულიერი მოღვაწეობით, არამედ მამულიშვილობითაც. მეფე დიმიტრი ერთ-ერთი უდიდესი მამულიშვილი იყო. ზუსტად იცოდა, რა სჭირდებოდა ჩვენს ქვეყანას და ამისთვის ლოცულობდა, იღვწოდა. მისი დანატოვარი ღვაწლი და საქმეები კიდევ დიდხანს გამოჩნდება. ქიზიყში იმხელა სითბო და სიყვარული დატოვა ამ არაქიზიყელმა კაცმა, ეს კვალი ნამდვილად დაუვიწყარი იქნება“.

მაყვალა მაქალაშვილი: „სულიერად დიდი დანაკლისი განიცადა დედოფლისწყაროს მრევლმა. ძალიან კარგი ავტორიტეტი ჰქონდა, დიდანი დიდი, პატარასთან პატარა იყო. თითოეულ ადამიანთან კონტაქტში შედიოდა და საოცარი მიდგომა ჰქონდა. შეიძლოა ადამიანის სულში და მინაგან საყვარელი ჩაეხედა. მისი პიროვნება ბევრ რამეში მაგალითი იქნება ეპარქიის სკოლის ბავშვებისთვის. თათბერი გაიზრდებოდა და იამყებენ მისი, ცხოვრებაში წმინდა გამოიყენებენ მის მაგალითს. მინახავს, როგორ იდგა მეფე ხარაზოზე სამუშაო ფორმით, დასვრილი კაბით, სიცხესა და სიცივეში თავად მუშაობდა. ცდილობდა ეპარქიის სკოლა რაც შეიძლება სწრაფად განვითარებულიყო“.

მამაზადა ილია მარტყოფიშვილი:

რა მოხდა ფერმაში და როგორ გადაურჩა მწყემსი სიკვდილს?

დედოფლისწყაროს ერთ-ერთ მეცხოველეობის ფერმაში ახალგაზრდა მწყემსს მუცლის ტკივილები აწუხებდა. 28 დეკემბერს ვითარება გაუსაძლისი გახდა, რის გამოც სასწრაფო დახმარების ეკიპაჟი გამოიძახეს. სასწრაფო მწყემსი დედოფლისწყაროს საავადმყოფოში გადაიყვანა. 30 წლის ლევან ჯამრულიძის ოჯახი „შირაქს“ ეუბნება, რომ ადგილზე ჩაუტარდა მუცლის ღრუს ექსკოპიური და ლაბორატორიული კვლევები, თუმცა მეორე დღეს პაციენტი ჯანმრთელად ცნეს და განერეს. რამდენიმე საათში მისი მდგომარეობა იმდენად დამძიმდა, სასწრაფო ოპერაციული ჩარევა გახდა საჭირო.

ციენტი მათთან შევიდა და შესაბამისი კვლევებიც ჩაუტარდა. ვანო ნატროშვილი ამბობს, რომ საკითხს სწავლობენ და კლინიკას შესაბამისი რეაგირება ექნება. ექსკოპიური ნუცა ალუღიშვილი ამბობს, რომ ექსკოპია მწყემსს თავად ჩაუტარა და გასტროსკოპიის ჩატარების რეკომენდაცია მისცა, რაც ადგილზე არ კეთდებოდა. მისი თქმით, — „კომპეტენტურ უწყებებთან, ვინც აღნიშნული ინტერესდება, პასუხს ვაგებთ. დავინახე გასტროსკოპიის აუცილებლობა, რადგან უფრო საფუძვლიანად გამოკვლეულიყო მისი მდგომარეობა,“ - თქვა ექსკოპისტმა.

მწყემსი ახმეტის სოფელ ქვემო ალვანში ცხოვრობს, დედოფლისწყაროში სამუშაოდ ზამთრის სეზონზე ჩამოდიოდა. საავადმყოფოდან განერისთანავე მან ოჯახის წევრებს ტელეფონით აცნობა, რომ თავს ისევ ცუდად გრძობდა და ფერმაში არ დაბრუნდებოდა. ლევანი ტაქსით ჯერ თბილისში, შემდეგ რუსთაველი, დასთან გაემგზავრა. როგორც ჯამრულიძეები „შირაქს“ უყვებიან, მაზარობისას მისი მდგომარეობა კიდევ უფრო დამძიმდა და გონება დაკარგა, რის გამოც ტაქსი გზაში გაჩერდა და სასწრაფო დახმარება გამოიძახეს. რუსთაველის ცენტრალურ საავადმყოფოში შეყვანის შემდეგ აღმოჩნდა, რომ თირმმეტგოჯა ნაწლავი რამდენიმე დღის გახეთქილი იყო და საი ლიტრზე მეტი ჩირქი ამოიღეს.

ნაზი მოსამვილი, ილია ბიკაშვილი, მადლენა ყოჩიაშვილი, ეკა და მაკა აფციაურები იუნყებიან **ნათელა გონაშვილის** გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ მეუღლეს გოდერძის და შვილებს: გია და ეკა გონაშვილებს.

ჯემალი და ინაზი კოტაშვილების ოჯახი სამძიმარს უცხადებს გოდერძი, გია და ეკა გონაშვილებს მეუღლის და დედის **ნათელა ჯალიაშვილ-გონაშვილის** გარდაცვალების გამო.

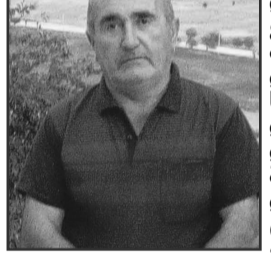
ომარ ალადაშვილი, ნანა ყაზარაშვილი, ნონა ნიკოაშვილი, გენადი ნასრაშვილი, სოსო გოგაშვილი, დათო რობიტაშვილი, მზია ბარბაქაძე ოჯახებით ღრმა მწუხარებით იუნყებიან **ნათელა ჯალიაშვილ-გონაშვილის** გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ გოდერძი, გია და ეკა გონაშვილებს, რძალს - ეკა პოლიკაშვილს, სიძეს - გოგიტა ხარაზიშვილს, შვილიშვილებს: დათოს, გოდერძის, სანდროს და მარიამს.

ოლიკო ბროძელი, დალი ბენაშვილი, ნათელა ლაპიაშვილი, მადლენა ყოჩიაშვილი და ვლადიმერ კიკილაშვილი იუნყებიან თანაკლასეულის **ნუშო ოჯახის** გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ მეუღლეს და ლალი ოჯახის ოჯახს.

მარინე, გურამი, ვანო მოლაშვილები იუნყებიან ლილი ნათლის გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ მიმიკოს - დედის, და ყველა ახლობელს **ლილი თაბაშვილ-გოსტოლანაშვილის** გარდაცვალების გამო.

მონატრება

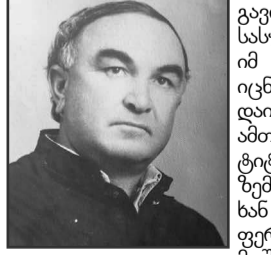
ვაჟა მჭედლიშვილი

ერთი წელია უშენოდ ვცხოვრობთ, ჩემო ერთგულ მეუღლე. ეს ხომ დიდი სატანჯველია, ყოველი დღე შენს მოლოდინში თვდებოდა და ლამდებოდა. მუდამ იმედით ავსებული ჩვენს ოჯახს. ის სიხარული, რაც შემოგქონდა, სადაც გაქრა. არ მეჯერა, რომ აღარ დადარუნდები. მეგონა დაუმარცხებელი იყავი, ვერაფერი მოგეროდა, მაგრამ ვცდებოდი. სიცოცხლე მიჭირს შენს გარეშე, ჩემო ვაჟა. მიუღია ცხოვრება ჩემთვის, შვილებისთვის და შვილიშვილებისთვის მთავარი საყრდენი იყავი, სასიცოცხლო ენერჯის მთავარი წყარო. ღირსების, ვაჟაკობისა და ადამიანობის იმეით მაგალითის ავლენდი ბოლო ამოსუნთქვამდე. მეამაყება, რომ ჩემი მეუღლე იყავი. შენი შვილების დეობა რომ მარგუნა ბედმა, რაც დიდ ძალას მმატებს ახლაც. გამორჩეული იყავი კეთილი გულით, ალალი და უანგარო, უბოროტო კაცი, რომელიც ისე იცხოვრე, რომ შენს ნაკვალევს მცირე ჩრდილიც ვერ მიაღწა. შენს მიერ გაცემული სიკეთე ცხოვრებაში ყოველთვის გზას გაუხათებს შენს შვილებსა და შვილიშვილებს. შენს სახელზე სახელი მუდამ ანთია შენს ოჯახში, ჩემს მიერ დანთებული სახელით გზას გაგინათებს მარადიული სასუფეველისკენ. საუკუნოდ იყოს სხენება შენი, ჩემო ვაჟა!

მეუღლე: მაყვალა ლაპიაშვილი, შვილები ხათუნა და დიმა მჭედლიშვილები ოჯახებით.

გლახო ოჯახთელაშვილი

27 იანვარს 40 ტკივილიანი დღე გავიდა. დაგვტოვა და წავიდა ზეციურ სასუფეველში. თან გაიყოლა ყველა იმ ადამიანის სიყვარული, ვინც მას იცნობდა. გლახო ოჯახთელაშვილი დაიბადა 1941 წლის 22 აპრილს, დაამთავრა ზოოფიტერინალური ინსტიტუტი და 1974 წლამდე მუშაობდა ზემო მარჯანის კოლმეურნეობაში, ხან მეღორეობის, ხან მეძროხეობის ფერმის ბრიგადირად. 1974 წლიდან მუშაობდა სოფ. გამარჯვების ხორც-კომბინატში სასაკლავო განყოფილებაში, სადაც მუშაობდა გააგრძელა კერძო სტრუქტურაში, სადაც მძიმე ავადმყოფობამდე იმუშავა. ჰყავს სამი შვილი, მვიდი შვილიშვილი და ექვსი შვილიშვილი, რომელთაც პაპა ძალიან უყვარდათ და ენატრებოდათ.

ღრმა მწუხარებით, მიუღლი და შენი დიდი ოჯახი

ქართული კულტურის დღეები სტამბულში

წარმომავლობისა და მისი ქართული გვარი და სახელია - გოდერძი მახარაძე. კონსტანტინეპოლის ქართული სამრევლო - სტამბულის ედიტორების წმინდა გიორგის სახელობის ტაძარი დაარსებულია ყოველ ადუნმიდესი მსოფლიო პატრიარქ ბართოლომეოს მიერ

გვერდისა და საბრძანებო-რასთან, მათ შორის ქართული ენის ცენტრში, პირადად მე ამ ცენტრის დირექტორს საჩუქრად გადავუცვი ფიროსმანის ალბომი, რომელშიც ნიკალას ნახატების ორიგინალებია თავმოყრილი და ფიროსმანის შემოქმედების შესახებ

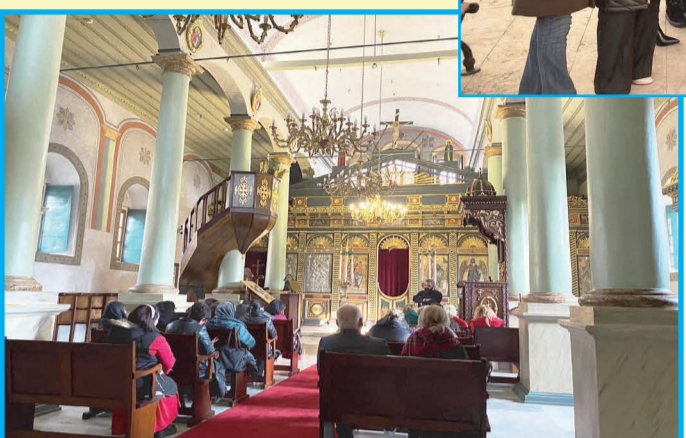

სამონაწიფ თურქეთის დედაქალაქში ქართული კულტურის დღეები ჩატარდა. სადაც ქართული დღე-ღამეები იმყოფებოდა. მათ შორის კახეთის რეგიონიდან. ლონისძიებებს რამდენიმე დღის განმავლობაში სტამბულოში მოქმედებდა ქართული ენის ცენტრმა უმასპინძლა. შობას კი იქ მოქმედი ქართული ტაძარი მოილოწეს. დედოფლისწყაროდან იმყოფებოდნენ მხატვარი ზედა ლობჯანიძე და მირზაანის ნიკო ფიროსმანის მუსიკის მმართველი დალი ანაშიძე. ასევე გაიმართა „საქართველოს ქალბატონების“ დაჯილდოების წესდგონა. კულტურის დღეები თურქეთ-საქართველოს მეგობრობის 30 წლისთავთან დაკავშირებით შედგა.

2020 წლის 12 ივლისს, წინამძღვარია მსოფლიო საპატრიარქოს საყდრის არქიმანდრიტი ილია ჯინჯოლაძე. ეკლესიაში წირვა მხოლოდ ქართულ ენაზე მიმდინარეობს.

ბაღა ლოგაჯანიკა: „ჩვენი მონაწილეობით სტამბულში ქართული კულტურის დღეები საოცარი და დაუფიქრებელი იყო. „საქართველოს ქალბატონებთან“ და საოცარ ბავშვებთან ერთად. დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ქალბატონ ლილა ლეგაშვილს ჩემი მინვესტიისთვის, ასეთი საოცარი და ლამაზი დღეებისთვის, რომელიც გვაჩუქა. წარმოდგენილი მქონდა სამი ნამუშევარი, რომელიც „ქართული კულტურის დღეების“ ფარგლებში ლონისძიების პარალელურად, საგამოფენო სივრცეში გამოიფინა. უდიდესი მადლობა აკადემია „გვირილა“-ს ხელმძღვანელს ერნა ნიფურას, სტამბულში მოქმედ „ქართული ენის ცენტრს“ ასეთი სითბოსთვის და გულთბილი დახვედრისთვის. ლონისძიებაზე საპატიო სტუმრად მინვესტი იყვნენ თურქეთის საკონსულო და სხვა ოფიციალური პირები. ჩვენი დედეგაცა და დიდი მისი იყო წასული. საღამომ წარმატებით და დიდი ოვაციებით ჩაიარა. მონაწილეობა დაიმსახურა ჩვენმა შემოქმედებამ. ემოციების ზღვა და საინტერესო მოგზაურობა იყო, ბევრი სითბო და სიყვარული, ნაყოფიერი და წარმატებული დღეები, საინტერესო გარემო დაგვხვდა. ქრისტეშობის დღეს ვესტუმრეთ, კონსტანტინეპოლის წმინდა გიორგის ტაძარს, სამრევლოს წინამძღვრობა არქიმანდრიტმა ილია ჯინჯოლაძემ გაგვაცნო ტაძრის სამრევლოს ისტორია, უპასუხა ჩვენს კითხვებს და ტრადიციები გვიმასპინძლა.

დალი ანაშიძე: „თურქეთში ვიყავი ასოციაცია „საქართველოს ქალბატონების“ მინვესტი, რადგან მონაწილეული მაქვს „საქართველოს ქალბატონის“ ტიტული. სხვადასხვა დონის შეხვედრები

ხელოვან ქალბატონებს კულტურის სფეროში შეტანილი წვლილისთვის გადაეცათ მედლები და თბილისი-სტამბულის „მეგობრობის ხიდის“ დიპლომი.

სტამბულში ქართული ენის ცენტრი რვა წელია ფუნქციონირებს. ამის შესახებ „შირაქს“ ცენტრის თავმჯდომარის მოადგილე ეკა ნადირაშვილმა განუცხადა. მისი თქმით, ცენტრის შექმნის იდეა ემრეფ ილიაზს ეკუთვნის, რომელიც ქართული

ბევრ ინფორმაციას მოიცავს. ვფიქრობ, თურქეთში ქართული ენის ცენტრში ამ ინფორმაციის არსებობა მნიშვნელოვანი იქნება. ბედნიერი ვარ, რომ ჩვენს დედეგაციაში ბელა ციკო მან სხვა შემოქმედებით ვგუთნა ერთად გამოიფინა მიიღო მონაწილეობა და ალაფრთოვანა ადგილობრივი დამთავალიერებელი. გამოიფინა 3 ნამუშევარი, მათ შორის იყო ფიროსმანის პორტრეტი“.

ეკა ნადირაშვილი (სტამბულის ქართული ენის ცენტრის თავმჯდომარის მოადგილე): „სალამოს ორასზე მეტი ემიგრანტი ესწრებოდა, ასევე ადგილობრივი ეთნიკური ქართველები. დაჯილდოვდა 12 ემიგრანტი, რომელსაც ვიღღო გვირილას აკადემიამ გადასცა. სწორედ მათი ორგანიზებული იყო ეს ყველაფერი. უდიდესი მადლობა მინდა ვუთხრა ყველას ლამაზი საღამოსთვის. მადლიერი ვარ თითოეული მონაწილის, შუა კონსტანტინეპოლში მართლაც ცეცხლი დაანთეს. ასევე გაიმართა ქართველი მხატვრების ნახატების გამოფენა და ხელნაკეთი, თექვსე მსრულეული ნამუშევრების წარდგენა, გულწრფელად გითხრა, მათმა ნამუშევრებმა აქ მოსული საზოგადოება ნამდვილად გააოცა.

ქართული ენის ცენტრში მომზადებულია კახეთის დედეგაცია საჩუქრად გადმოგვცა თექვსე მსრულეული ჩვენი სიმბოლიკა, ქართულ-თურქული დროშებით გაფორმებული. ასევე მინაქარზე მსრულეული სუვენირი, ამოქარგული „დედა ენის“ წიგნი გვაჩუქეს. გადმოგვცა ასევე ფიროსმანის ალბომი. ჩვენც გადავუცით დიპლომები და სითბო და სიყვარული, უდიდესი ემოციები გავცვალეთ“.

ლილა ლეგაშვილი: „ეს იყო, დიდი ემოციების, კეთილი განცდების, მეგობრობისა და ურთიერთობების ზეიმი. შობის დღეს კახეთიდან წმინდა გიორგის მოოქროვილი ხატი მივამზადებთ სტამბოლის უკვდავი, ძველი კონსტანტინეპოლის გალაგების გულში აღმოცენებულ ქართულ ტაძარში. ვნახეთ ფერწერული ტილოების, გამოყენებითი ხელოვნების ნიმუშების გამოფენით ალფრთოვანებული დამთავალიერებელი. სცენაზე დაანთებული „ქართული სული“. ცეცხლოვანი ცეკვები, ქართული „დაისი“ და ქართული დროშა... ემოციებით ატრირებული და ლაილის „თბილისოზე“ ამღერებული დარბაზი... ჩვენს ბავშვებთან აცეკვებული და აცეკვებული „გურჯები“... (ცრემლები?! - რამდენიც გინდა - გამორჩეული, ყველაზე ლამაზი ბიჭების მიერ ჩუმად, სიყვარულით „გამხელილი“ ქართველობა, ბედკრული ისტორიის შედეგი - ქართული გენის ვერ ნაშლა და მის ფესვებზე აღმოცენებული საჯიშო ბიჭების ამყი და თავდაუზოგავი მომსახურეობა, მოფერება სტუმრად ჩასული „თავისიანების“ მიმართ“.

ბილი მარტყოფლიშვილი

ულოცავენ! დათო ნაბროშვილს!

საოცარი სითბოთი და სიკეთით სავსე ჩვენს უახლოეს მეგობარს, სოფ. ზემო მანხანში გამორჩეულ, ერთ-ერთ საუკეთესო გამგებელს, რომელიც, სოფლის მეურნეობის დარგის პროფკავშირების რწმუნებულს რობინ იაკობიშვილს (ყაჩაღას) ყოველთვის მხარში ედგა პროფკავშირების მიერ გამართული პროექტების განხორციელებაში. დათო, დიდი სიყვარულითა და პატივისცემით გილოცავთ დაბადების საიუბილეო თარიღს, 60 წლისთავს. წელთა სიმრავლეს, ჯანმრთელობასა და წარმატებებს გისურვებთ.

უახლოესი მეგობრების სახელით, ნანა ჭინაძე და ნანა აფციაშვილი ბარუკი გონაშვილს და ლია კობაიძეს!

უდიდეს ქველმოქმედებს, ქალბატონ ლიას და ბატონ ბარუკის, გულწრფელად ვულოცავთ ფრიად განსწავლული, ულამაზესი შვილების, და-ძმის, ნატალია გონაშვილის და ნიკოლოზ ახვლედიანის, ბიძინა გონაშვილის და თაკო მნათობიშვილის გაბედნიერებას. ახალგაზრდა წყვილებს ვუსურვებთ სიყვარულით აღსავსე მტკიცე, ქართული, ტრადიციული ოჯახის შექმნას.

უღრმესი პატივისცემით, დედოფლისწყაროს ილია ჭავჭავაძის სახელობის მნიშვნელოვანი ასოციაციის გამგეობა

გადღიერება

ზამთრის არდადეგები, როგორც ყოველთვის ამჯერადაც გავილამაზა პედაგოგთა და მეცნიერთა თავისუფალი პროფკავშირის დედოფლისწყაროს ორგანიზაციის თავმჯდომარემ ქალბატონმა **მაყვალა მაქალაშვილმა**. საბავშვო ბაღების თანამშრომლებმა ვისარგებლეთ პროფკავშირის შესანიშნავი საჩუქრით და დავისვენეთ ბაკურთანში. კმაყოფილი ვართ როგორც კარგი მომსახურეობით, ისე კვებით. ჩვენი დასვენება ასევე უზრუნველყოფილი იყო ტრანსპორტირებით, რისთვისაც გვინდა დიდი მადლობა გადავუხადოთ ქალბატონ მაყვალას ასეთი დაუფიქრებელი დღეებისთვის. პროფკავშირის თანადგომას ჩვენ ყოველთვის ვგრძნობთ და ისინი მუდმივად გვანებიერებენ, როგორც საზაფხულო, ისე ზამთრის კურორტებზე სპეციალური შეთავაზებებით.

პატივისცემით:
სამრეკლოს, გამარჯვების და ზემო ქედის საბავშვო ბაღების თანამშრომლები

ამინდი		დედოფლისწყარო		კვირა	
ორშაბათი 30.01	სამშაბათი 31.01	ოთხშაბათი 01.02	ხუთშაბათი 02.02	პარასკევი 03.02	შაბათი 04.02
დღე	ღამე	დღე	ღამე	დღე	ღამე
☀️	☁️	☀️	☁️	☁️	☀️
7°	-4°	7°	-4°	5°	-6°

გამომცემელი შპს „შირაქი“ დირექტორი **ინგა შიოლაშვილი** რედაქტორი **ილია მარტყოფლიშვილი**

სარედაქციო კოლეგია: შუშუნა ჰანაშვილი (ჟურნალისტი); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მენეჯერი); ხათუნა ბენაშვილი (კორექტორი); ნათია ბოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჰანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზინა ქანაძე (საქმის მწარმოებელი).

გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შპს „კოლორ პრესის“ სტამბაში.

რედაქციის მისამართი: ქალაქ დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 22-85; 598 72-18-72 (დირექტორი) 593 275-275 (რედაქტორი)

რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.

გაზეთის გამომწერა წელიწადში - 20 ლარი